Serie nouă
ianuarie 2014
1
(CL)
36 pagini
10 lei

Actualitatea Muzicală

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

Concursul "Paul Constantinescu"
Faust la ONB
O nouă creație Dan Dediu
Premiile Forumului Muzical Român
Adio, Titus Munteanu!
Portret Claudia Daniela Nacu

În imagine:
Theo Rose

Cauză, efect

Liviu DĂNCEANU

Într-un fel, memoria este o reorganizare în spiritul libertății a ceea ce destinul a organizat odată sub constrângerea împrejurărilor. Ea seamănă cu o oglindă care, după ce a primit imaginile obiectelor şi fenomenelor înconjurătoare, capătă viață şi le dispune într-o nouă ordine şi o nouă consistență. Cu suavitate şi curtoazie memoria caligrafiază trecutul, dovedindu-se un fidel curtean al fiecăruia dintre noi. Absența memoriei ar face din trecut o prăpastie fără fund, un abis de ne umplut.

La rândul ei, imaginația pare a fi deopotrivă mama speranței şi a iluziei. Ca un ochi al sufletului, ea exprimă puterea sintetică a spiritului de a-şi extinde, dincolo de orice limită sau constrângere, viziunile-i lăuntrice. Datorită imaginației viitorul se transformă într-un loc comod unde poți să-ți pui visele. De multe ori însă imaginația se constituie într-o matrice a lucrurilor al căror mormânt e însăşi memoria. O memorie ce adăposteşte îndeobşte emoții mai vii, mai puternice decât cele pe care imaginația le poate plăsmui. Când rememorăm o muzică oarecare, sensibilitatea-i se revarsă zdravăn asupra afectului nostru, în vreme ce atunci când ne închipuim, improvizând la pian, o nouă muzică nu putem păstra fermă şi constantă pentru o perioadă mai lungă de timp încărcătura emoțională.

Totodată, imaginația sonoră nu este mărginită la ordinea şi forma surselor (propriu-zis muzicale sau extramuzicale) originare, afirmând o infinită capacitate de primenire, pe când memoria este într-un fel silită de coerența şi coeziunea evenimentelor sonore dintr-un anume opus, fiind îngrădită în putința de variație. Carevasăzică, memoria are sens. Imaginația – doar semnificație. Bunăoară, formele simetrice (sonată, rondo, lied, fugă), ca arhitecturi sonore situate în siajul realismului, bazate pe o convenabilă şi previzibilă dezvoltare a substanței muzicale, țin mai curând de logica memoriei, cu principala ei funcție care constă nu în a păstra ideile pur şi simplu, ci ordinea şi poziția lor. De cealaltă parte se află formele accidentate, aferente zonei oniricului, incomode şi imprevizibile, tributare libertății pe care şi-o asumă imaginația de a modifica structurile sonore şi orânduiala lor. Născocirile în planul narațiunii sonore ce populează unele lucrări ale lui Aurel Stroe ori Costin Miereanu, în care schema formei este cu totul bulversată, demonstrează, fără îndoială, această libertate. Şi mai probează ceva: prioritatea pe care aceşti compozitori o acordă imaginației. O imaginație care poate separa toate ideile şi le poate aglutina din nou în orice distribuție doreşte autorul.

Dar, dacă fantezia creatoare nu ar fi călăuzită de anumite principii care să îi asigure într-o oarecare măsură conformitatea şi legitimitatea, atunci totul s-ar transforma într-un joc „dada” ori într-un Freieszusammenspiel de esență aleatoare. În mod paradoxal, imaginația se întâlneşte cu memoria, şi una şi cealaltă recurgând la tipuri de relații procesuale, prin care ideile să fie apte de a se asocia sau datorită cărora o idee să poată introduce o altă idee în chipul cel mai natural cu putință.

Împrumutând terminologia specifică cineticii muzicale, apreciem memoria ca fiind o dezvoltare prin eliminare, iar imaginația o dezvoltare prin augmentare, amintirea şi fantezia fiind extremele unui centru identificabil timpului prezent. Şi nu e nici o mirare că ele comportă aceleaşi tipuri de relații procesuale, care nu trebuie, nicidecum, să fie considerate drept conexiuni indisolubile, ci doar forțe blânde care se impun firesc şi care induc imaginilor sonore aspirația de a se uni în entități complexe.

(Continuare în pag. 2)

DIN SUMAR

Premieră Dan Dediu 2
Concursul P. Constantinescu 3
Tineri muzicieni niponi 6
"Faust" La ONB 4-5
Vedete la Operă 6-7
Recital la Ateneu 8
Vioara lui Enescu la Sala Radio 10
Corul *Symbol* 14-15
Gala Premiilor FMR 18
Adio, Titus Munteanu! 19
Portret Claudia Daniala Nacu 20
Serbările iernii 22-24
Superlativele VIP 25
Femina 26-27
Formațiile noastre 32-33

Dan Dediu - Conversații concertante

Grigore CONSTANTINESCU

În recentul program al Orchestrei Naționale Radio, dirijat de Tiberiu Soare, am avut şansa să asistăm la o primă audiție absolută, semnată Dan Dediu – **Tripul concert pentru Flaut, Clarinet, Violoncel şi ”Febra”.** Formula triplului, aleasă de compozitor, este destul de rar prezentă în literatura concertantă, căci problematica ce o caracterizază poate fi, neîndoios, “capricioasă”. Potrivindu-şi ideile după tiparul mai multor individualități, compozitorul s-a îndreptat către o desfăşurare dialogată în care factura narativă precumpăneşte, asigurând desfăşurarea activă a discursului sonor. Pe de o parte, asistăm la “discuțiile” flautului cu clarinetul - întrebări, răspunsuri, cuplaje sau paralelisme; pe de altă parte, inițiatorul întâlnirii şi relațiilor solistice, după teluricul ecou de tutti orchestral inițial, este violoncelul, care intervine cu monologuri, replici şi comentarii. Despre ce ? În detaliile despre lucrare, pe care nu le expunem decât succint aici, Dan Dediu marchează cu trei subtitluri etapele comportamentelor sonore din cele trei mişcări ale lucrării: *Delirium; Mirages; Paranoia.* Plasate sub titlul generic al concertului, *Febra,* asemenea detalii propun ascultătorului să rezolve singur misterul.

Lucrare de mai mare amploare, acest **Triplu concert** ne dovedeşte că Dan Dediu imaginează adesea în creațiile sale asemănări cu un proiect de teatru muzical, integrabil chiar şi în genurile simfonicului. Poate reprezenta ideea aceasta o soluție de desfăşurare? Desigur, căci de aici se naşte interesul interpreților sau ascultătorilor. Pentru cei dintâi, de a arăta ce pot; pentru cei care ascultă, de a descoperi “ce se întâmplă”. Îm ambele ipostaze, “fapta componistică” există. Urmărind mersul muzicii, am descoperit treptat evenimente complexe care, odată expuse, revin leitmotivic, variațional, alternându-se cu arta decorului panoramic, mai mult sau mai puțin întâmplător, dar menit să asigure spațiul narațiunii. Revenind, proiecțiile personalizate ritmic, timbral, aparțin rosturilor de atmosferă, cum ar fi sugestiile temperamentale ale valsului, dar şi trimiterile la simboluri fixe, - un reper poate fi motivul din “Sonata lunii” de Beethoven. Acestea intervin schimbând sensurile pe o traiectorie evolutivă. Nici perdeaua sonoră a cortinei ce se ridica, la început, dezvăluind scena, nu-şi pierde sensul, odată cu apropierea de final. Dimpotrivă, ea semnalează consumarea acțiunii care poate fi învecinată ca gen cu o *dramma per musica.* Ca să stârnim interesul ascultătorului virtual, merită citat finalul spuselor compozitorului despre narațiunea la care am asistat: „O cvartă perfectă ascendentă, imagine a paznicului înfricoşător al lui Kafka sau a ”Comandorului” din opera **Don Giovanni** de Mozart străjuieşte finalul, în care cei trei solişti sunt absorbiți ca într-un malaxor implacabil. Vocea de Dincolo anihilează inevitabil toată devenirea de până atunci. Metafizicul îşi ia tainul şi ne lasă perplecşi.”

Desigur, gândindu-şi muzica, autorul şi-a ales interpreții, din perspectivă regizorală, solişti care s-au comportat pe scenă conform indicațiilor partiturii. Trei maeştri care şi ei îl cunosc bine pe autor au venit, fiecare, cu însuşirile lor caracteristice. Ion Bogdan Ştefănescu are atu-urile unei sensibilități poetice potrivite cu “Flautul de aur”, fără a se lipsi de eficacitatea unor priviri ironice. La Clarinet, Emil Vişenescu

joacă un rol caracteristic spritualității sale, cu reacții imediate, menținând cu eficacitate *desigul* coloristic original. “Vecinul” suflătorilor, Răzvan Suma, nu-şi uită tradiția romantică a Violoncelului său, ilustrând plastic stările sentimentale ce-l animă în idee şi trăire. Mâna “vrăjitorului”, altfel spus dirijorul Tiberiu Soare, distribuie intrările, prezențele, relațiile şi ieşirile din scenă ale actorilor acestei conversații concertante, cu siguranța fantezistă a istoriei genului, venind de la clasici, pe un traseu al memoriei ce ajunge la contemporani. Este **Triplul concert** o surpriză binevenită pentru public? Cred că răspunsul, după măsura aplauzelor finale, poate fi considerat favorabil. O muzică de maestru, bine primită, care se ține minte, fără îndoială.

Cauză, efect

(Urmare din pag. 1)

Astfel, există trei tipuri de relații: a) de asemănare; b) de contiguitate; c) de tipul cauză-efect. Este limpede că, în actul creației componistice, imaginația, dar şi memoria trec lesne de la o idee la oricare alta care i se aseamănă şi că această calitate singură reprezintă o legătură, o asociere suficientă. Tot de domeniul evidenței este şi faptul că imaginația şi memoria îşi selectează traseele ideatice pe baza criteriului bunei vecinătăți, adică a contiguității. Cât despre înlănțuirile efectuate grație relației dintre cauză şi efect este suficient să observăm că nu există vreo altă legătură care să înfăptuiască în imaginație ori în memorie corelări mai trainice şi care să procedeze în aşa fel încât o idee muzicală să cheme imperios o altă idee cu scopul înfrățirii lor. Iar dacă efectul este întotdeauna sclavul cauzei, cauza mărturiseşte mereu ceva din eroismul efectului.

Liviu DĂNCEANU

Un incontestabil eveniment:

Concursul Național de Interpretare și Creație Muzicală „Paul Constantinescu”, ediția a XIX-a

Al. I. BĂDULESCU

Continuând o importantă tradiție, în zilele de 13-16 decembrie la Ploiești a avut **loc cea de-a XIX-a ediție a Concursului Național de Interpretare și Creație Muzicală „Paul Constantinescu”,** prestigioasă manifestare muzicală organizată de către Muzeul memorial „Paul Constantinescu” împreună cu Filarmonica „Paul Constantinescu”, cu sprijinul direct și generos al Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, Consiliul Județean Prahova, Prefecturii, Primăriei Municipiului Ploiești, Direcției Județene pentru Cultură și Patrimoniul Național Prahova. Parteneiri principali: Centrul de Excelență al UNMB, Liceul de Artă „Carmen Sylva ”Ploiești și Clubul Rotary Ploiești.

În alocuțiunea sa, prof.dr. Al.I. Bădulescu-directorul concursului a prezentat asistenței o interesantă istorie a acestei manifestări muzicale de referință ce poartă numele unui muzician de geniu **Paul Constantinescu**, de la a cărui trecere - prematură și fulgerătoare în eternitate - s-au împlinit, la 20 dec., o jumătate de veac. În aceeași zi se împlinesc 20 de ani de la înființarea muzeului memorial ce poartă numele acestui ilustru muzician. Apoi, vorbitorul a prezentat întregii asistențe membrii celor cinci jurii ale concursului, cu principalele date ale vieții și excepționala lor activitate în domeniul artei interpretative, activității științifice și universitare, precum și în universul creației muzicale.

Concursul a fost deschis celor mai talentați elevi și studenți de la școlile gimnaziale, liceele și facultățile de muzică din țară și Republica Moldova, care studiază vioara, violoncelul, pianul, canto clasic și compoziția muzicală.

Juriile de specialitate din cadrul fiecărei secții a concursului au fost alcătuite din personalități marcante ale artei interpretative și creației muzicale românești, cadre didactice de la Universitatea Națională de Muzică București: **prof.univ.dr. Șerban Dimitrie Soreanu (președinte-Secția pian), prof.univ.dr. Octavian Rațiu (președinte Secția vioară), prof.univ.dr. Silvia Voinea, soprană**

(președinte Secția canto), prof.univ.dr. Marin Cazacu (președinte Secția violoncel), prof.univ.dr. Dan Buciu (președinte Secția compoziție). Din jurii au mai făcut parte: **prof.univ.dr. Gabriel Croitoru, lect.univ.dr. Ioana Croitoru și dirijorul Radu Postăvaru (Secția vioară), conf.univ.dr. Carmen Manea și lect.univ.dr. Sanda Hîrlav Maistorovici (Secția pian), prof.univ.dr. Mihai Cosma și conf.univ. Olimpia Urs, soprană (Secția canto), prof. Anca Vartolomei (Secția violoncel), prof.univ.dr. Dan Dediu și prof.univ.dr. Doina Rotaru (Secția compoziție).**

La concurs s-au înscris **119** de candidați din principalele centre culturale ale țării și din Republica Moldova.

Repertoriul prevăzut în regulamentul concursului menționează obligativitatea candidaților de a prezenta, în cele două etape eliminatorii, câte o piesă din creația nemuritorului compozitor Paul Constantinescu sau a altui muzician român.

Pe ansamblu, la actuala ediție, pe lângă un număr important de opusuri din opera compozitorului Paul Constantinescu au fost interpretate și lucrări semnate de aproape 30 de compozitori români din toate generațiile - inclusiv din Republica Moldova, printre care: G. Enescu, C. Dimitrescu, C. Porumbescu, Gh. Dima, E. Mezetti, T. Flondor, Gh. Stephănescu, T. Brediceanu, Simeon Nicolescu, M. Negrea, C. Brăiloiu, S. Drăgoi, I. Perlea, C. Silvestri, A. Eliade, Al. Pașcanu, D. Bughici, M. Chiriac, D. Capoianu, F. Donceanu, C. Zalu, C. P. Basacopol, P. Bentoiu, V. Teodorian, V. Filip, V. Timiș ș.a.

Premii I

Secția Vioară: Băluțel Iulian - cls.aVII-a, Colegiul Național de Muzică „George Enescu”, Timofte Gabriela cls.a X-a de la Liceul Internat Republican de Muzică „Ciprian Porumbescu” Chișinău, Radu Andrei Mihail cls.a XI-a de la Liceul „Domnița Bălașa”-Târgoviște.

Secția Pian: Sultan Ala cls.a II-a de la Liceul Internat Republican de Muzică „Ciprian Porumbescu”, Arabu Teodora cls.a III-a și Preda Constantin cls.a VIII-a de la Școala de Artă „Sergiu Celibidache” - Roman, Malanețchi Valentin cls. a XII-a de la Liceul Internat Republican de Muzică.

Secția Canto: Popescu Ecaterina Daniela cls.a X-a și Radu Ștefania Mădălina cls.a XII-a de la Colegiul Național de Arte „Dinu Lipatti”-București, Strinu Emanuel cls.a IX-a de la Liceul de Arte „Marin Sorescu”-Craiova, Panu Misăilescu Andreea Cristina-master anul I și Vîrban George anul I de la UNMB.

Secția Violoncel: Lazăr Otilia-Maria, cls.aIV-a de la Colegiul Național de Arte „Octav Băncilă”-Iași; Movileanu Ioana Andreea - cls.a IV-a de la Școala Gimnazială de Arte „Iosif Sava” București; Lupașcu Clara Sofia cls.a VI-a de la Colegiul Național de Arte „Octav Băncilă”; Munteanu Eugen cls. a VI-a de la Școala Gimnazială de Arte „Iosif Sava”, Maksay Csaba, cls.a IX-a de la Liceul „Sigismund Toduță”-Cluj, Izabela Maria Ghergu, cls. a IX-a de la Colegiul Național de Artă „Dinu Lipatti”, Chircă Benianim cls. a XI-a Colegiul Național de Muzică „George Enescu”; Borodin Constantin anul I, Ludușan Horațiu anul II și Totan Alexandru anul III de la U.N.M.B

Marile Premii:

Secția vioară: Mitrofan Mihaela cls. a VII-a de la Colegiul Național de Muzică „George Enescu”

Secția canto elevi: **Adîguzel Samuel Alper cls. a X-a,** Colegiul Național de Arte „Dinu Lipatti”.

Secția canto-studentă master: Irina Baianț - anul I, U.N.M.B.

Secția violoncel-student master: Radu Croitoru-anul II, U.N.M.B.

„FAUST" revine

Mihai Alexandru CANCIOVICI

Reluarea operei FAUST de Gounod pe scena bucureşteană are conotaţia unei premiere, întrucât ni se oferă o distribuţie nouă, ceea ce conferă lucrării prospeţime. Spectacolul, a cărei premieră a avut loc în 1998 în regia de excepţie a regretatului Alexandru Tocilescu, a fost, fără îndoială, o mare reuşită între toate producţiile realizate pe scenă după 1990.

Am avut şansa de a participa la repetiţiile generale de atunci şi am înţeles în profunzime procesul de creaţie a spectacolului. Tocilescu şi-a proiectat acţiunea la început de secol XX, păstrând însă toate cerinţele libretului, sugerând cu subtilitate diverse simboluri şi metafore teatrale care potenţează latura filosofică şi sacră a lucrării. Eterna dilemă între credinţă şi tăgadă, între bine şi rău se dezvăluie atât prin scenografie, cât şi prin costume sau lumini. Este un spectacol profund, bine gândit şi structurat cu inteligenţă şi simţ artistic.

Cele două reprezentaţii prezentate au beneficiat de două propuneri în distribuţie care justifică intenţia conducerii Operei de a oferi publicului sentimentul că asistă la o premieră.

În prima seară, rolurile Faust şi Margareta au fost susţinute de doi oaspeţi aşteptaţi cu nerăbdare. În Faust a evoluat tenorul Ştefan Pop, o tânără speranţă

Ştefan Pop

a liricii româneşti care şi-a câştigat popularitatea pe importante scene de operă europene datorită obţinerii premiului I la concursul „Operalia" organizat de marele tenor Plácido Domingo. Fiind apreciat pentru vocea sa amplă, frumoasă, de tenor liric, Ştefan Pop a evoluat rapid în ultimii ani, interpretând diverse partituri lirice în teatre importante. L-am mai văzut şi noi la Bucureşti întruchipându-l pe Nemorino din „L'elisir d'amore" de Donizetti.

Faust, prin ţesătura melodică dificilă, este un rol important şi greu din punct de vedere stilistic. El s-a străduit şi în mare parte a reuşit performanţa de a depăşi dificultăţile partiturii. A cântat îngrijit, frumos,

atent la nuanţe. Suntem siguri că, în timp, rolul i se va aşeza în glas şi va constitui un succes al său repertorial.

Margareta a fost soprana Tatiana Lisnic, o mai veche cunoştinţă a noastră de pe scena bucureşteană, o artistă cu o voce frumoasă, bine timbrată, sigură pe ea în pasajele dificile, fiind foarte muzicală. A surmontat cu uşurinţă tabloul Catedralei şi apoteoza finală. Credem că va trebui să se aplece mai mult asupra personajului şi a nuanţelor psihologice ale acestuia, asigurându-i, astfel, o participare actoricească mult mai adâncă.

Mefisto a fost basul Horia Sandu, o prezenţă artistică în plină evoluţie pe scena Operei. A cântat cu participare, cu un acut convingător, a creat un personaj complex, construindu-şi foarte bine fiecare arie pentru a releva accentele sarcastice, parodice ori ironice. Siebel a fost Andra Bivol, o tânără apariţie care ne-a impresionat prin modul în care s-a integrat concepţiei regizorale, înţelegând subtilităţile personajului.

În Valentin l-am reascultat pe baritonul Vicenţiu Ţăranu care a mai interpretat acest rol şi în vechile distribuţii ale operei. Vocea sa s-a maturizat , s-a împlinit şi rotunjit frumos, realizând astfel, un personaj credibil.

Tatiana Lisnic

interpretă a rolului, a fost soprana Simona Neagu, o cântăreață serioasă, angajată muzical, sensibilă, care ne-a dovedit încă o dată, că este o artistă exigentă cu sine. A cântat frumos, a fost egală în toate registrele, demonstrând că posedă rolul matur şi cu o mare responsabilitate profesională. Scena apoteozei a fost interpretată la o înaltă cotă artistică.

Marcel Roşca, basul român invitat, ne-a demonstrat că, în ciuda vârstei pe care nu şi-o arată, este un solist de prestigiu, cu simț artistic, cu o interpretare convingătoare, un profesionist de şcoală veche.

Surpriza emoționantă a serii a fost baritonul rus Konstantin Brzhinsky, cu o voce superbă, cu nuanțe coloristice impresionante. A interpretat scena morții lui Valentin cu trăire dramatică pe care o vom reține cu siguranță.

Martha a fost Angelica Popescu, o tânără mezzosoprană onestă.

În Siebel, soprana Julia Stein s-a străduit să interpreteze rolul la cerințele impuse atât de partitură cât şi de concepția regizorală. Îi putem reproşa o anumită timiditate scenică pentru un debut.

Daniel Filipescu, în Wagner, s-a integrat onorabil întregii distribuții.

Baletul din scena „Noaptea Walpurgiei”, construit magistral de Alexa Mezincescu, a beneficiat de două cupluri de balerini de excepție: Călin Rădulescu - Bianca Stoicheciu şi Bogdan Plopeanu - Bianca Fota.

Întregul colectiv de balet s-a integrat artistic cu profesionalism concepției spectacolului.

În ambele seri l-am putut urmări la pupitru pe maestrul clujean Adrian Morar, un muzician serios, exigent în interpretare, cu stilistica partiturilor pe care le dirijează. Este un artist pe care-l aşteptăm cu plăcere pe scena Operei bucureştene.

Corul, ca de fiecare dată, a fost un interpret principal, implicat muzical, mai ales prin îndrumarea unui mare maestru Stelian Olariu.

Scenografia spectacolului a aparținut lui Cătălin Ionescu Arbore, integrându-se întregii concepții regizorale a lui Alexandru Tocilescu. Reluarea operei „FAUST”, după nişte ani, are valoare de act de cultură şi de respect pentru producțiile artistice de excepție din ultimii douăzeci de ani care, după opinia noastră, trebuie să rămână în repertoriul curent, constituind embleme artistice ale operei.

Adrian Morar

În Martha, mezzosoprana Adriana Alexandru, şi ea o interpretă mai veche a rolului, a creat un personaj din punct de vedere teatral excelent, cu nuanțe de umor, de şarjă. Posedă o voce bine timbrată, cu note grave susținute frumos, dovedind că este o artistă.

În Wagner, baritonul Daniel Pop ne-a convins că este un tânăr dornic de a se maturiza artistic, ceea ce este extrem de important pentru un cântăreț liric.

În seara a doua, rolul principal a fost interpretat de tenorul bulgar Ivaylo Mihaylov, cu o voce lirică cu frumoase accente, din păcate, am putea spune nepregătit încă să facă față dificultăților impuse de partitură. A ratat acuta cavatinei din actul al II-lea, i-aş putea reproşa o anumită nesiguranță pe glas în unele pasaje dificile. Probabil că în timp, prin studiu intens şi printr-o anumită implicare va putea întruchipa pe acel Faust ideal pe care ni-l dorim, deoarece el posedă calități fizice şi o muzicalitate pe timbrul de tenor liric care-i vor permite să se perfecționeze.

Margareta, o mai veche

Alexandru Tocilescu

Konstantin Brzhinsky

„LA SYLPHIDE”
PREMIERĂ DE BALET

Mihai-Alexandru CANCIOVICI

Opera Națională Bucureşti ne-a oferit un frumos cadou înainte de sărbători, o premieră de balet mult aşteptată şi dorită de toți cei care iubesc arta dansului: baletul LA SYLPHIDE de Herman Severin Løvenskiold. Evenimentul a avut o conotație dublă de interes: este pentru prima dată în România când facem cunoştință cu un balet de arhivă care a stat la baza unor viitoare partituri tradiționale, clasice coregrafice, dar mai ales cu un stil special de dans: stilul August Bournonville, care ajunge, în sfârşit, pe scenă. Seara premierei a fost încărcată de frumusețe prin prezența în rolul principal a minunatei noastre balerine Alina Cojocaru. În acelaşi timp, spectacolul a fost realizat în coregrafia originală Bournonville de către primul balerin Johan Kobborg, care a regizat acest spectacol şi pe scena de la Covent Garden din Londra. Fiind de origine daneză, Kobborg este familiarizat cu stilul Bournonville pe care-l cunoaşte foarte bine, permițându-i-se, astfel, o serie de montări ale baletului LA SYLPHIDE pe

Alina Cojocaru

mari scene ale lumii: la Londra, la Teatrul Balşoi, urmând în viitori ani ca el să fie regizat şi la Baletul Național Canadian, la Zürich sau în Japonia.

Spectacolul de la Bucureşti a fost realizat în colaborare cu scenograful Natalia Stewart, o cunoscută creatoare de reprezentații de balet care a mai lucrat şi cu alți importanți artişti în producția unor spectacole de G. Balanchine, Frederick Ashton şi Keneth Macmillan.

La 12 martie 1832 pe scena Operei din Paris a avut loc premiera baletului LA SYLPHIDE, în coregrafia lui Filippo Taglioni, pe muzica lui Jean-Madeleine Schneitzhoeffer, având-o în rolul principal pe balerina Marie Taglioni.

Versiunea care s-a impus în lume, însă, aparține marelui coregraf danez August Bournonville care a apelat la compozitorul Herman Severin Løvenskiold pentru a-i compune muzica pentru varianta pe care avea s-o creeze. Noua partitură conține pasaje ce înlesnesc pantomima, este mult mai melodioasă şi mai apropiată de structura baletului romantic, conține elemente din folclorul scoțian care-i permit coregrafului să-şi scrie paşii care pretind balerinilor o tehnică dificilă şi greu de executat.

Stilul Bournonville s-a impus în lumea coregrafică ca un stil de dans pretențios, solicitant pentru interpreți cărora li se impune un simț al muzicii şi al sincroniei pe mişcare care să le permită o execuție impecabilă.

LA SYLPHIDE este un balet romantic ce foloseşte o sinteză a legendelor şi poveştilor scoțiene despre willis, spiritele fantomatice ale pădurii. Pentru redarea unei atmosfere fantastice care se îmbină cu elemente ale lumii reale, în acest balet s-au folosit pentru prima dată poantele, rochiile albe ale vilelor şi lumina spectrală, care vor deveni ulterior embleme ale baletului alb.

Răzvan Ioan Dincă

Coregraful Johan Kobborg alege varianta Bournonville, cunoscută în întreaga lume, preocupându-se, după opinia mea, să-i inițieze şi să-i obişnuiască pe membrii companiei de balet a Operei Naționale cu acest dificil stil de dans, să le impună o disciplină a mişcării, o coeziune perfectă între parteneri.

Mărturisesc că m-a impresionat profund dansul pe teme folclorice scoțiene din actul I, când perechile de dansatori se coordonează impecabil, respectând cu strictețe ritmica muzicală. Desenul coregrafic aici este perfect, de-a dreptul impresionant. Am putut aprecia şi împrospătarea de forțe din exterior a companiei care conferă acesteia tinerețe şi prospețime în dans.

În premieră, am avut şansa de a revedea pe Alina Cojocaru, o artistă emblematică a baletului contemporan care a dus pe scenele lumii faima baletului românesc. Am urmărit evoluția artistică a Alinei Cojocaru de foarte mulți ani, încă din perioada studiilor sale de la Kiev. A beneficiat apoi de o bursă la şcoala de dans de la Covent Garden unde a fost apreciată ca o stea a baletului, atât prin calitățile sale fizice, profesionale şi tehnice, cât şi prin sensibilitatea ei specială. Toate aceste calități au îndreptățit-o de a fi adoptată şi încadrată cu colectivul baletului de la Opera Covent Garden unde a interpretat cu succes numeroase partituri clasice şi moderne.

În prezent, aşa cum ea a mărturisit, a părăsit compania, intrând la English National Ballet, unde îşi găseşte perspectiva de a lucra cu câțiva coregrafi partituri care s-o

Johan Kobborg

avantajeze, s-o pună în valoare pe plastica trupului său. În aceeaşi măsură, ea a mărturisit că a avut şansa să colaboreze şi cu marele coregraf Johan Neumayer la baletul

din Hamburg, că a învățat enorm în acești ani de la el, ceea ce înseamnă un mare salt în cariera sa. Explicandu-şi creația din Silfida, ea exprimă dorința de a da acestui personaj conotația simbolică a mitului de totdeauna, de a o aduce într-un prezent mitologic între vis şi realitate.

În spectacol, Alina Cojocaru a demonstrat o sensibilitate ieşită din comun, conferindu-i eroinei o magie unică, prin mişcarea brațelor atât de expresivă, prin sărituri eterice în care parcă plutea ca un spirit în aer, pierzându-şi starea de ponderabilitate. Ea trăieşte fiecare atitudine, transmite o emoție în dans care poate să-ți taie respirația. Este, într-un cuvânt, o artistă unică, seamănă cu un porțelan de Sevres, ca un mic bibelou delicat, care te impresionează prin perfecțiune.

A avut ca partener în rolul lui James pe artistul de la Covent Garden Steven McRae, un tânăr cu un corp expresiv, cu o plastică a trupului foarte adecvată rolului, având sărituri frumoase, elegante executate cu o tehnică bine gândită. A fost convingător şi ca interpretare, punctând sugestiv trăirile romantice ale personajului.

Effie, pretendenta la mâna lui James a fost Oana Babuşka, o balerină sensibilă şi întotdeauna adecvată fiecărui personaj pe care-l interpretează.

Alexandra Gavrilescu a creionat sugestiv rolul malefic al vrăjitoarei Madge, demonstrând că este o artistă.

Rolul Gurn a fost interpretat de Shuhey Yoshida, un balerin cu sărituri frumoase, bine pregătit tehnic, ceea ce-i permite să evolueze cu uşurință pe scenă, secondându-l onorabil pe artistul de artistul de la Covent Garden.

Se cuvine să enumerăm contribuțiile oneste şi bine integrate în atmosfera artistică a baletului ale celorlalți balerini din seara respectivă: Beatrice Şerbănescu, Gabriel Luca, Raul Oprea, Marina Minoiu, Bianca Stoicheciu, Lorena Negrea, Shohei Horiuchi, Noellie Coutisson, Sena Hidaka şi Rin Okuno.

La realizarea spectacolului au colaborat într-o echipă coerentă şi profesionistă, Corina Dumitrescu ca asistent de coregrafie, Daniel Klinger în calitate de lighting design şi asistentul scenograf Tudor Crețu.

La pupitrul orchestrei Operei s-a aflat un tânăr dirijor Ciprian Teodoraşcu, specializat în ultimii ani pe partituri muzicale coregrafice, care a căpătat, fără îndoială, în această perioadă capacitatea de a urmări cu atenție paşii dansatorilor, coordonând, în acest fel, mişcarea scenică cu tempoul orchestral.

Spectacolul LA SYLPHIDE se integrează cu mare succes în repertoriul de balet al Operei Naționale ridicând compania la o cotă valorică impresionantă. El impune acel nivel dorit de spectatori pe care va trebui să şi-l mențină în viitor, prin includerea unor titluri mai puțin cunoscute de public, dar aşteptate cu real interes.

Recitalul pianistei Daria Tudor

<u>Mircea ŞTEFĂNESCU</u>

Daria Tudor s-a născut la Ploieşti în 1997, manifestând de timpuriu dragoste pentru muzică şi în special pentru studiul pianului. Parcursul recunoaşterilor primite din partea publicului şi a mediilor de

specialitate s-a amplificat an de an, astfel că actualmente Daria Tudor este o prezență sensibilă şi relativ constantă pe scene de recital şi de concert din țară şi din străinătate. Daria Tudor beneficiază din anul 2002 de îndrumarea prof. univ. dr. Şerban Dimitrie Soreanu, de la Universitatea Națională de Muzică din Bucureşti.

Programul recitalului pe care pianista Daria Tudor l-a prezentat la Sala mică a Ateneului Român, în seara zilei de 28 ianuarie 2014, a fost impresionant. Am ascultat **Studiul nr. 10, în si minor, op.25** de Frederic Chopin, **Preludiu şi fugă în re major, BWV 850,** de Johann Sebastian Bach, **Sonata nr. 14, în re minor, KV 457,** de Wofgang Amadeus Mozart, **Voix de la Steppe** şi **Carillon Nocturne** din ***Suita nr. 3, op. 18***, de George Enescu, **Sonata nr. 26, în mi bemol major, op.81a, *Les Adieux*** de Ludwig van Beethoven**, Mephisto-Vals nr.1, în la major,** de Franz Liszt şi **Studiul nr.12, în do minor, op.10,** de Frederic Chopin. La cererea insistentă a publicului Pianista Daria Tudor a interpretat, în bis, **Balada nr. 1** de Frederic Chopin.

Daria Tudor are un mod personalizat şi de mare efect al evoluțiilor sale pe claviatură, are suflu şi portanță emoțională, toate acestea fiind îmbinate cu elansarea stilului de **grand piano**, cu velocitate şi virtuozitate. Ascultând-o pe Daria Tudor nu am putut să-mi stăpânesc gândul cu spusa lui Michelangelo care vorbea despre mâna care ascultă de intelect. În această ordine de idei am sesizat la Daria Tudor o nouă înțelegere surprinzătoare ca ținută instrumentală, aceea că absolut evident - spre deosebire de majoritatea pianiştilor, fie aceştia şi celebrități – tehnica sa nu comportă actul mâinii drepte şi mâinii stângi ca fețe ale aceluiaşi centru de comandă, ci o separare, o independență a uneia față de cealaltă, ceea ce m-a făcut să-mi imaginez că Daria Tudor dispune de două intelecte, dar, cum am mai spus şi altă dată, în muzică sunt multe, multe minuni posibile.

Este de înțeles astfel impactul aproape sentențial pe care Daria Tudor l-a avut asupra asistenței. Daria Tudor într-un permanent crescendo muzical şi spectacular în celebrarea capodoperelor, este vijelioasă, fremătătoare şi impetuoasă, are capacitatea de a genera empatii şi simpatii, are temperamentul acelor spirite destinate a se adresa, cu arta lor, multora şi câtor mai mulți. Conştiință artistică, instinct interpretativ, o realitate nouă în tratarea pianului, sunt pentru Daria Tudor atuurile importante şi definitorii.

Mă aştept s-o ascult din nou pe Daria Tudor, poate într-o programare în concert la Sala Mare a Ateneului Român. Performanța evidentă şi valoarea trăirilor în autentic, siguranța tehnică şi talentul, forța şi tăria de sine de a evoca lumile sonore şi de a crea reuşite spre admirația publicului, o recomandă cu prisosință.

Pe scena Ateneului

Carmen MANEA

Recitalul susţinut de pianistul Constantin Ionescu-Vovu pe scena Ateneului Român la sfârşitul anului trecut, a inclus în program câteva lucrări reprezentative din principalele epoci creatoare. După studiile temeinice de la Conservatorul bucureştean, realizate sub îndrumarea unor renumiţi maeştri precum Sylvia Şerbescu (pian), Mihail Jora şi Paul Constantinescu (compoziţie) şi Constantin Silvestri (dirijat de orchestră), pianistul s-a perfecţionat în centre muzicale importante din Germania şi Ungaria. De-a lungul timpului, domnia sa a desfăşurat o bogată activitate pe multiple planuri: în calitate de profesor de pian la Universitatea de Muzică din Bucureşti, ca solist şi membru al unor formaţii camerale, ca autor al multor lucrări de specialitate, ca membru în juriile unor importante competiţii naţionale şi internaţionale, ca profesor invitat în instituţii muzicale cu tradiţie din diverse zone geografice ale lumii. Printre discipolii săi se numără reprezentanţi de marcă ai artei interpretative şi pedagogice actuale precum Viorela Ciucur, Vlad Dimulescu, Horia Mihail, Sorin Petrescu şi Constantin Sandu.

În deschiderea programului, pianistul a marcat centenarul naşterii lui Constantin Silvestri - care, în calitate de compozitor, dirijor, pianist şi pedagog i-a influenţat pozitiv parcursul profesional -, prin intermediul lucrării ***Cântece de pustiu (Studii de nuanţe) opus 27 nr. 1.*** Un omagiu adus compozitorului care a îmbogăţit repertoriul pianistic cu creaţii originale, de inestimabilă valoare, în care se remarcă, pe lângă evocarea unor stări sufleteşti diverse, înclinaţia temperamentală către expresionism, precum şi îmbinarea spiritului improvizatoric cu rigoarea construcţiei; interpretarea a evidenţiat frumuseţea şi complexitatea discursului muzical. Interpretul a conferit relief structurilor armonice şi polifonice, a evidenţiat cu rafinament dialogul inedit realizat între motive muzicale plasate în registrele îndepărtate ale claviaturii, precum şi particularităţile dinamice şi timbrale specifice creaţiilor pianistice ale compozitorului.

A urmat ***Partita nr. 1 în si bemol major BWV 825*** de J. Seb Bach. Parcurgerea celor şase piese contrastante din punct de vedere al formei şi conţinutului (*Preludiu, Allemandă, Curantă, Sarabandă, Manuet I şi II, Gigă*), a prilejuit pianistului ocazia de a evidenţia frumuseţea şi profunzimea lor semantică. Interpretul a oferit o versiune personală care s-a remarcat prin tempo-uri mai aşezate în *Preludiu* şi cele două *Menuete* şi prin utilizarea frecventă a pedalei.

În continuare a fost interpretată o creaţie reprezentativă a compozitorului Josepf Haydn: ***Sonata în la bemol major Hob XVI-46.*** În mişcarea a doua, *Adagio*, pianistul a evocat atmosfera poetică, în care

Constantin Ionescu-Vovu

sunt percepute momente de intensitate lirică şi imagini muzicale cuceritoare; a conturat profilul melodic şi dialogul vocilor, acordând o atenţie particulară calităţii sonore şi expresive. Publicul a apreciat firescul cu care s-a desfăşurat discursul muzical, sentimentul continuităţii şi preocuparea de a integra detaliile în liniile mari ale arhitecturii muzicale.

În partea a doua a recitalului, Constantin Ionescu-Vovu a prezentat publicului o altă capodoperă a repertoriului pianistic: ***Sonata în la major D 959*** de Franz Schubert, lucrare de ample dimensiuni, creată de compozitor în anul 1828, remarcabilă prin profunzimea expresivă şi semantică, prin diversitatea sentimentelor pe care le evocă. În prima mişcare *Allegro*, interpretul a fost preocupat să evidenţieze frumuseţea melodică şi ineditul înlănţuirilor armonice, contrastele tematice şi sonore (tema întâi pregnantă, având alură orchestrală, tema a doua, graţioasă, plină de eleganţă şi candoare), precum şi metamorfozele permanente percepute în cadrul discursului muzical. Pianistul a reliefat cu măiestrie imaginile muzicale contrastante (de factură lirică ori dramatică), dialogul inedit al vocilor (plasate adesea în registre diferite). Pe parcursul recitalului, pianistul a respectat întocmai indicaţiile autorilor în ce priveşte repetarea secţiunilor creaţiilor prezentate. Dacă din punctul de vedere al compozitorilor şi al interpretului, ideea este perfect justificată, publicul actual nu mai este obişnuit (şi antrenat) să asiste la un concert foarte lung, existând riscul ca acesta să părăsească sala înainte de încheierea programului. Recitalul de pe scena Ateneului constituie o modalitate de promovare a literaturii pianistice valoroase; programul a fost alcătuit din creaţii de inegalabilă inspiraţie şi frumuseţe - cu valoare de unicat -, menite să ofere publicului momente de bucurie şi înălţare spirituală.

Pianul a amuțit

Viorica RĂDOI

Suzana Szörenyi, interpreta care a ridicat arta acompaniamentului pianistic la înălțimea muzicii însăşi, a însoțit pe culmile gloriei mari artişti precum Magda Ianculescu, Martha Kessler, Iolanda Mărculescu, Hilda Jerea, Dan Iordăchescu, Ladislau Konya, Vladimir Orlov şi mulți alții.

Interpreți care deveneau sau reprezentau deja nume sonore ale scenelor româneşti şi internaționale îi datorează pianistei **Suzana Szörenyi** premii importante obținute în competiții internaționale de prestigiu. Artişti consacrați sau aflați pe treptele afirmării s-au simțit mai bogați datorită talentului, competenței şi profesionalismului maestrei.

Pianista **Suzana Szörenyi** a dăruit publicului meloman înregistrări ce cuprind integrale ale muzicii romantice sau ale lucrărilor semnate Enescu, Lipatti, Beethoven pentru patru mâini şi două piane, la care se adaugă o multitudine de prime audiții cu muzică românească.

Profesorul universitar **Suzana Szörenyi**, cel mai iubit discipol al maestrului Dagobert Bucholz, a continuat dezvoltarea artei interpretative a acompaniamentului pianistic, formând o pleiadă de interpreți şi pedagogi în domeniu. Noi, urmaşii săi în slujirea tainelor acestei arte, nu vom înceta să-i perpetuăm exemplul pilduitor în formarea unor noi generații de acompaniatori de înalt nivel.

Decretul prezidențial prin care i s-a conferit Ordinul Național „Serviciul credincios" în grad de Cavaler în 2004, precum şi Diploma de Excelență pentru întreaga activitate acordată de Universitatea Națională de Muzică din Bucureşti în 2013 vin să confirme o dată în plus aprecierea acordată întregii sale cariere.

Artistul **Suzana Szörenyi** a întruchipat ambele laturi, de creator şi prețuitor al esteticului în domeniul pe care îl profesa, precum şi în formele diverse ale vieții, descoperind în fiecare clipă partea frumoasă a existenței umane, înnoindu-se perpetuu printr-o tinerețe şi curiozitate nestinse şi neatinse de rutină: un om modern, cu o sete nețărmurită de informație.

Mai mult decât un pianist şi profesor de excepție, Doamna a cultivat asiduu prietenia într-o lume săracă afectiv. Dumnezeu i-a iubit pe toți cei cărora generozitatea ei cu totul aparte le-a atins şi luminat existența.

Model de demnitate, **Suzana Szörenyi** a fost o Doamnă a vremurilor revolute, trăind după un sistem de valori astăzi tot mai rar întâlnite - abnegația şi dăruirea fără rezerve, practicând exercițiul constant al disciplinei şi autodisciplinei.

Lumea noastră a pierdut un OM de excelență, iar cea spirituală s-a îmbogățit cu o ființă plămădită din LUMINĂ.

Gabriel Gheorghiu

Grigore CONSTANTINESCU

Evocăm cu tristețe unul dintre numele de legendă ale teatrului de operetă bucureştean, din a doua jumătate a secolului trecu, bas-baritonul Gabriel Gheorghiu, care ne-a părăsit la începutul lunii ianuarie. Artistul provenea dintr-o familie care a reunit şi alte voci de cântăreți. Era nepot al lui Gogu Simionescu, marele bariton şi profesor de canto al Operei din Cluj, în casa căruia au cântat ambii părinți. La 15 ani, prietenul lui, Nonu Şahim, l-a dus la profesorul de cânt Quarto Santerelli, specialist în belcanto italian. Colegele de-o vârstă cu el îl porecliseră la acea vreme „băsişorul". Surprinzător, cariera a avut inițial o altă proiecție. După cum îşi amintea, asemenea partenerului de generație Liviu Ciulei, *„Mi-am dorit să mă fac arhitect. Pe urmă, mi-am spus, mai vedem noi ce facem!"*. De profesie arhitect, a debutat însă la Opereta Armatei, ca bas, în **Tarsița şi roşiorul** de Gheorghe Dumitrescu apoi, în 1950, este angajat la nou înființata Operetă de Stat. „ *Din clipa în care m-am apucat de studiat canto* –spunea el - *anii nu mai aveau anotimpuri, ci numai sunete*". Se impune prin talentul său scenic expresiv, apare în concertele formației de muzică uşoară conduse de Enrico Fanciotti, lansând acum mulți ani celebrul şlagăr „Moş Gerilă..." cu care, după opinia lui Ion Caramitru, studentul său la Facultatea de teatru, *„A făcut un fel de dizidență muzicală"* în epocă, reamintind contemporanilor de Moş Crăciun.

Un cântăreț „cu voce ireală", glas mângâietor de bas-bariton, cu umor uşor amar, în căutare de ideal, glorie şi „cale dreaptă", Gabriel Gheorghiu a creat numeroase roluri în spectacole din repertoriul liric românesc şi internațional. Principalele roluri au fost Păpuşarul – **N-a fost nuntă mai frumoasă** de N. Kirculescu, Fierarul – **Aculina** de Kovner, Pavel - **Culegătorii de stele** de F. Comişel, Badea Cângu - **Plutaşul de pe Bistrița, Ana Lugojana,** de F. Barbu, Lichtenberg - **Lăsați-mă să cânt** de G. Dendrino **Colomba,** de Elly Roman, **Liliacul** de Strauss, **Vânt de libertate** de Dunaevski, Agafon - **Zarvă între fete** de Miliutin, **Căsătoria secretă** de Cimarosa**, Elixirul dragostei** de Donizetti**, Oklahoma** de Rodgers, **My Fair Lady** de Loewe, Kubilai Han – **Secretul lui Marco Polo**, o creație unică şi de neuitat. După ce părăseşte scena operetei, un timp a fost profesor la „Catedra de vorbire scenică" din cadrul Universității Naționale de Artă Teatrală şi Cinematografică Bucureşti. Lasă urmaşilor săi un model de artist liric, în domeniul vocilor grave, cu interes aparte pentru pedagogia vocală, şi o lucrare realizată în ultimii ani de viață **Cântul frumos** (tehnica sunetului cântat şi vorbit). Aşa cum vorbea despre el Ion Caramitru, *„era un om de caracter, cum rar găsim. Un om care nu s-a duşmănit cu nimeni, nu a avut încercări de anihilare a aşa zişilor rivali artistici. Un om care s-a bucurat de viață ca de un miracol şi care a cântat şi la propriu şi la figurat, miracolul vieții, prin ființa lui sensibilă."*

Vioara lui Enescu la Sala Radio

Carmen MANEA

În seria manifestărilor organizate cu ocazia aniversării celor 85 de ani de existență a Radio România, recitalul extraordinar susținut de violonistul Gabriel Croitoru şi pianistul Horia Mihail pe 1 noiembrie 2013 a avut conotații speciale. S-a desfăşurat exact în ziua în care prestigioasa instituție a luat ființă în anul 1928, constituind în acelaşi timp punctul culminant al turneului național ***Vioara lui Enescu la sate***, în care cei doi interpreți şi-au asumat cu responsabilitate şi dăruire misiunea culturală a celebrului înaintaş. Programul susținut în studioul de concerte al Radiodifuziunii a fost alcătuit din lucrări reprezentative ale repertoriului violonistic şi cameral, pe care Enescu însuşi le-a cântat cu mare succes pe marile scene ale lumii.

În deschiderea recitalului, Gabriel Croitoru şi Horia Mihail au interpretat ***Sonata „Trilul diavolului"*** de Giuseppe Tartini, capodoperă a genului, considerată de-a lungul timpului, grație inovațiilor aduse în tehnica instrumentului, o probă de încercare pentru violonişti. De la primele sunete, publicul a fost fascinat de frumusețea şi noblețea sonorității violonistului, care a reuşit să confere expresivitate şi sens fiecărui detaliu în parte şi să creeze imagini muzicale pline de culoare şi fantezie. Dincolo de pasajele dificile, realizate cu o impresionantă abilitate, artistul şi-a concentrat atenția asupra laturii expresive şi a mesajului lucrării. Tartini abordează personajul principal în ipostaza luciferică, ce simbolizează aspirația către lumină şi cunoaştere. Poate de aceea, muzica sa ne apare azi atât de frumoasă şi de bogată în semnificații. Pe parcursul celor patru mişcări contrastante din punctul de vedere al conținutului şi al tempo-ului, interpreții au realizat un impresionant crescendo emoțional, care a culminat cu cadența violonistică plină de elan şi strălucire, care a precedat finalul apoteotic.

A urmat ***Sonata pentru pian şi vioară opus 30 nr. 8 în sol major*** de Beethoven (elaborată în 1802 şi dedicată țarului Alexandru I al Rusiei), creație remarcabilă pentru conținutul optimist, pentru vitalitatea şi elanul sentimentelor pe care le transmite. Creația beethoveniană a evidențiat calitățile incontestabile ale celor doi interpreți, aflați într-o excelentă colaborare artistică. Pe parcursul celor trei mişcări ale sonatei, aceştia au evocat un caleidoscop cuceritor de imagini muzicale şi de stări sufleteşti; publicul a fost fascinat de exuberanța, de strălucirea şi lirismul avântat al temelor din *Allegro assai*, de cantabilitatea generoasă, eleganța şi grația cu care a fost redat *Tempo di Minuetto* (unde pianistul a marcat cu umor accentele din bas, ce sugerează ritmul ternar al dansului), dar şi de luminozitatea şi verva fără egal din finalul *Allegro vivace*.

În ***Impromptu concertant în sol bemol major*** de George Enescu, protagoniştii au desfăşurat un dialog particular, care a evidențiat frumusețea discursului muzical şi sensul expresiv al lucrării. Gabriel Croitoru şi Horia Mihail au încântat publicul prin prestația emoționantă, armonioasă, remarcabilă prin firescul exprimării, prin varietatea dinamică şi agogică.

Poemul pentru vioară şi orchestră opus 25 de Ernest Chausson (prezentat în varianta pentru vioară şi pian), a constituit un moment de excepțională importanță în cadrul recitalului. Artiştii şi-au concentrat atenția asupra evidențierii originalității expresive şi semantice a lucrării. Înzestrați cu calități muzicale de excepție, aceştia au realizat o variantă impresionantă prin frumusețea sonoră şi timbrală, prin expresia concentrată şi profundă. În secțiunea introductivă, pianistul Horia Mihail a reuşit să întruchipeze calitățile timbrale şi coloristice ale orchestrei, să evoce cu sensibilitate şi fantezie o imagine muzicală originală, marcată de poezie şi de interogații abia şoptite. După intrarea viorii, desfăşurarea acțiunii cunoaşte numeroase evenimente, în care se produce dinamizarea treptată a discursului muzical. Interpreții au reuşit să îmbine în mod creator intuiția cu gândirea muzicală, să evidențieze dramaturgia lucrării şi multiplele ei semnificații. În poemul de Chausson, temele muzicale cunosc ipostaze diverse, de la imaginea interiorizată cu caracter poetic din prima secțiune, la tensiunea covârşitoare a momentului culminant; lucrarea se încheie într-o atmosferă misterioasă, ce sugerează contemplarea şi meditația filozofică. Interpreții au întruchipat cu multă sensibilitate şi măiestrie universul sonor original, specific poemului, în care muzica, poezia şi pictura se află într-o simbioză particulară.

Gabriel Croitoru

Recitalul s-a încheiat cu ***Rapsodia de concert „Tzigane"*** de Maurice Ravel, capodoperă violonistică ce încântă publicul de pretutindeni. Scrisă în anul 1924, lucrarea stă mărturie pentru capacitatea inventivă a compozitorului, care evidențiază în mod strălucit posibilitățile sonore şi virtuozitatea instrumentului. Elaborată în stilul rapsodiilor lui Liszt, în care părțile lente, cu caracter improvizatoric alternează cu cele rapide, creația lui Ravel reprezintă o piatră de încercare pentru violonişti, nu numai din punctul de vedere al virtuozității instrumentale, ci mai ales al conducerii

cu discernământ a discursului muzical (ce cunoaşte numeroase libertăţi de tempo, contraste de nuanţe şi de stări sufleteşti). De la primele sunete ale cadenţei cu care debutează lucrarea şi până la apoteoza finală, Gabriel Croitoru a demonstrat că este un magician al expresiei atât de diverse ca timbralitate, culoare şi fantezie, al bunului gust, al impetuozităţii şi dezinvolturii. Discursul violonistic plin de farmec şi inedit a fost susţinut printr-un rafinat acompaniament pianistic. Cei doi artişti au etalat o impresionantă capacitate de adaptare la cerinţele partiturii, în care de la o măsură la alta sunt marcate modificări de tempo şi de expresie (*esitando, accelerando, vivo, ralletando* etc), care a avut ca rezultat o versiune fascinantă, plină de vervă şi impetuozitate. La cererea publicului, artiştii au prezentat trei bis-uri care au electrizat audienţa: *Mic vals vienez* de Kreisler, *Ciocârlia* (versiunea lui Grigoraş Dinicu) şi *Vals* de Şostakovici.

Rememorând traseul artistic al lui Enescu, pe scenele din ţară şi din capitală, Gabriel Croitoru şi Horia Mihail au realizat o călătorie simbolică în domeniul artei, al cunoaşterii, al iniţierii, al devenirii, al transformării. Într-un sens mai larg, ei s-au integrat în drumul parcurs de instituţia omagiată, în sensul pozitiv de evoluţie, de afirmaţie şi creaţie. Pentru toţi cei prezenţi în sala de concert şi pentru ascultătorii de la radio, evenimentul muzical de excepţională valoare artistică a constituit un moment de referinţă în activitatea culturală de cel mai înalt nivel desfăşurată de-a lungul celor 85 de ani la Radio România.

Adevărul despre Benjamin Britten

Andreea DRAGU

În aşteptarea lunii decembrie, am primit în dar prima ninsoare din acest an şi un recital organizat cu prilejul centenarului Benjamin Britten. Intitulat “Tell me the Truth about Love”, spectacolul ne-a adus în faţă instrumentişti ai Operei Naţionale din Bucureşti, dar şi solişti invitaţi ce ne-au ajutat să pătrundem în lumea marelui compozitor englez, delectându-ne cu lucrări de tinereţe ale acestuia.

Andra Bivol

Am descoperit adevărul despre muzica de calitate, despre eleganţă şi rafinament, toate acestea într-o atmosferă caldă, prietenoasă, alături de un public uneori mult prea entuziast, şi de un prezentator cu alură şi accent de englez, marţi seara în foayerul galben al Operei Naţionale din Bucureşti.

Am avut parte de asemenea şi de un spectacol fascinant de lumini, unele din acelea calde, care parcă ne transpuneau în lumea sofisticată a Londrei de la începutul secolului XX. Galbenul se potrivea cu eşarfa prezentatorului, în timp ce roşul intens scotea în evidenţă rochia neagră şi elegantă a mezzosopranei Andra Bivol care a deschis recitalul. În interpretarea acesteia am ascultat cele 4 cântece din *Cabaret Songs*, primul din acestea fiind şi cel care a dat numele evenimentului. Am păşit în lumea tânărului Britten printre armonii de blues, alături de o prezenţă feminină ce ne-a încântat atât auzul cât şi văzul. Aceasta a fost pe rând delicată, jucăuşă, tristă, dar şi veselă, trecând de la momente de sublim lirism, la momente de virtuozitate vocală, ajutată fiind în permanenţă de expresivitate şi de o dicţie foarte bună. Ioana Maxim, maestru corepetitor, a fost cea care a asigurat acompaniamentul.

A urmat apoi Lucia Maria Petroianu, acompaniată la pian de Mădălina Florescu, care ne-a caraterizat muzical cele *Două insecte: Lăcusta* şi *Viespea*. Foarte interesantă a fost asemănarea pe care compozitorul a reuşit să o realizeze, cu o economie de mijloace tehnice componistice. De asemenea interesant a fost şi contrastul pe care oboista ni l-a arătat în interpretarea sa, trecând de la lăcusta jucăuşă şi delicată la vispea cea vioaie şi ameninţătoare.

Seara muzicală a continuat cu pianista Luminiţa Berariu, care ne-a expus un *Jurnal de vacanţă*. Considerată a fi una din cele mai importante lucrări ale compozitorului englez, suita *Holiday Diary op. 5* pentru pian solo, scrisă de Britten pe când acesta avea doar 20 de ani, este alcătuită din 4 piese uşor asemănătoare ca stil şi caracter.

Cu un tuşeu frumos realizat, frazări şi nuanţări ce se pliau perfect pe muzica interpretată, pianista a creat o atmosferă melancolică, propice meditaţiei şi a nostalgiei, atmosferă întreruptă doar de scârţâitul scaunului şi de aplauzele nestăpânite ale publicului între părţile suitei...

Recitalul a continuat cu Ruxandra Urdăreanu şi ale sale *Patru cântece franceze*, acompaniată la pian de Ioana Maxim, urmată apoi de cele *Cinci valsuri pentru pian* în interpretarea Mădălinei Florescu.

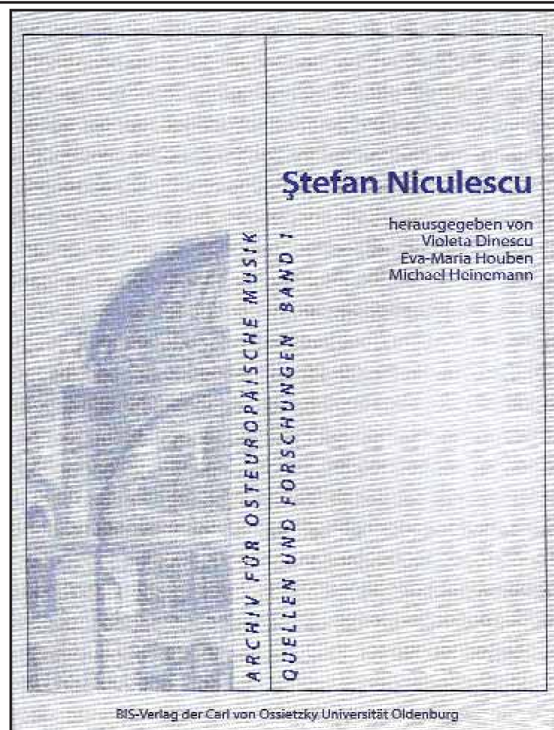
Seara noastră muzicală petrecută în foayerul operei s-a încheiat cu *Simfonia Simplă* într-un aranjament pentru cvintet de coarde, cea mai cunoscută şi îndrăgită lucrare orchestrală a lui Britten, o muzică captivantă, uşor previzibilă, ce atrage publicul încă de la primele măsuri. Cvintetul a fost alătuit din membrii ai orchestrei Operei Naţionale din Bucureşti: Cristian Balaş (vioara I), Alexandra Rogalski (vioara a 2-a), Sorin Spasinovici (violă), Mladen Spasinovici (violoncel) şi Iustin Carp (contrabas). Entuziasmul tineresc al temelor, comicul din partea a 2-a, climaxul liric din *Sarabanda sentimentală* (partea a 3-a) sau caracterul vivace, jucăuş, al ultimei părţi au ridicat publicul în picioare.

Aşadar, recitalul a fost unul pe măsura aşteptărilor, încadrat perfect într-o seară în care primii fulgi de nea şi-au făcut timid apariţia în peisajul bucureştean. Ce este dragostea? Nu am aflat nici până acum, poate că este tocmai acea primă ninsoare, sau poate seara muzicală oferită cu drag nouă. Dragostea se află în lucrurile mărunte, la fel cum tânărul Britten afirma despre simfonia sa (*Simfonia Simplă*) că este una facilă la prima vedere, juvenilă, dar care poate ascunde lucruri măreţe.

Ştefan Niculescu

Ana SZILÁGYI

Anul trecut a apărut primul volum din seria *Archiv für Osteuropäische Musik. Quellen und Forschungen*, editat de Violeta Dinescu, Eva-Maria Houben şi Michael Heinemann la BIS-Verlag der Carl von Ossietzky Universität din Oldenburg. Volumul cuprinde lucrările susţinute de compozitori şi muzicologi, atât români cât şi germani, la Simpozionul *Zwischen Zeiten* (simpozion inaugurat la Oldenburg de compozitoarea Violeta Dinescu în 2006), dedicat în anul 2007 compozitorului Ştefan Niculescu. Printre semnatari se numără (în ordinea redactării) Dan Dediu, Bei Peng, Adina Sibianu, Martin Kowalewski, Eva-Maria Houben, Corneliu Dan Georgescu şi Laura Manolache. În volum au fost adunate, de asemenea, scrierile lui Ştefan Niculescu, majoritatea traduse din română în germană de Violeta Dinescu, Maria Herlo şi Roberto Reale, despre fenomenul muzical, despre George Enescu, despre lucrările proprii. Discuţia din cadrul Festivalului *Wien Modern* 1992 dintre Şt. Niculescu şi G. Ligeti, coordonată de Karsten Witt şi publicată sub titlul *Originalität und Metier* în *MusikTexte* 92 (2002), reprezintă un interesant schimb de păreri despre modul fiecăruia dintre cei doi compozitori de a compune. G. Ligeti concluzionează că el şi Şt. Niculescu au ajuns la un rezultat sonor asemănător prin îndepărtarea de cromatism şi îmbrăţişarea diatonismului (spectral) şi a microtonalităţii (p. 89 şi următ.), mergând pe drumuri diferite: micropolifonia, respectiv eterofonia. De aici aflăm că G. Ligeti cunoştea creaţia lui Şt. Niculescu şi îi aprecia originalitatea. Sunt consemnate şi discuţiile din cadrul colocviului din Oldenburg, unde Ştefan Niculescu a fost invitat în 2006 şi la care au participat şi fostele sale studente, Violeta Dinescu şi Adriana Hölszky. Atunci a vorbit despre concepţia sa componistică, analizând câteva lucrări proprii. Sunt incluse de asemenea *laudatio* de Prof. Dr. Reinhard Lauer la decernarea Premiului Herder, Universitatea din Viena (1994), ca şi discursul Prof. Dr. Reto Weiler, vicepreşedinte al Universităţii din Oldenburg, cu ocazia colocviului (2006), şi descrierea acelor zile pline, petrecute de compozitor la Universitatea din Oldenburg, făcută de Kadja Grönke. Contribuţii ale unor muzicologi şi compozitori germani precum Michael Heinemann, Monika Jäger, Thomas Beimel, Paul Thissen întregesc volumul. De un real folos sunt exemplele muzicale, ocupând deseori o pagină şi însoţind analiza. Nu lipsesc nici amintiri ale foştilor studenţi, Violeta Dinescu şi Nicolae Teodoreanu, despre profesorul şi omul Ştefan Niculescu. De semnalat este prima listă completă a lucrărilor sale, cu trimitere la editură, data şi locul primei audiţii cu numele interpreţilor, la care se adaugă discografia şi bibliografia, ultima însumând cărţile, articolele şi studiile sale.

Volumul se remarcă printr-o informaţie bogată, bine ordonată, având menirea de a ne face o imagine asupra acestei personalităţi complexe. Compozitor şi teoretician al muzicii, Ştefan Niculescu a ştiut să îmbine teoria cu practica. Înzestrat cu un simţ analitic ascuţit, a investigat fenomenul muzicii contemporane, încercând să găsească o „gramatică planetară", comună, într-o pluralitate de stiluri şi tendinţe specifice secolelor XX şi XXI, care să unească contrariile, prin apropierea de culturile folclorice europene şi extraeuropene. Acestea, precum şi creaţia lui Enescu, i-au furnizat idei în crearea unei noi sintaxe – eterofonia. În discuţia cu G. Ligeti, Şt. Niculescu spune că nu este vorba de o sinteză, ci de a apropia contrariile, după cum propune filosoful şi teologul Nicolaus Cusanus prin „coincidentia oppositorum" (p. 90). Unitatea şi multiplicitatea sunt teme cu care s-au confruntat de-a lungul timpului filosofii antici şi teologii creştini. Astfel, Şt. Niculescu reuşeşte să cuprindă în creaţia sa, prin utilizarea unui vechi principiu muzical, prezent în multe culturi muzicale de pe glob, gândirea filosofilor greci, în special Heraclit, şi cea creştină. Acest lucru se explică prin originea naturală a principiului eterofoniei: compozitorul o compară cu apele unui râu, ce se despart, formând o deltă, după care se unesc din nou, sau cu vibraţia aerului dintr-un tub, formând noduri şi ventre. Şi in persoana lui Şt. Niculescu contrariile s-au dizolvat într-o unitate. Este vorba de un spirit ştiinţific şi în acelaşi timp profund religios. Studiind matematica, a aplicat-o în compoziţiile sale. Acest lucru nu a însemnat însă că nu a lăsat loc intuiţiei şi creativităţii. Din ultima discuţie a lui Ştefan Niculescu, compozitorul Nicolae Teodoreanu îşi aminteşte cât de importantă a fost pentru Ştefan Niculescu credinţa. Se poate spune că el a unificat raţiunea cu inima, gândirea cu simţirea, ca în tradiţia isihastă, specific ortodoxă.

Noi partituri din creația românească

Lavinia COMAN

Un lăudabil proiect inițiat şi realizat de Uniunea Compozitorilor şi Muzicologilor din România cunoaşte acum împlinirea, spre satisfacția breslei, care primeşte astfel un stimulent în vederea cunoaşterii, difuzării şi prezenței concrete în viața culturală a muzicii româneşti contemporane. Este vorba despre un mănunchi de creații sprijinite prin finanțare pentru a fi tipărite de către Editura Muzicală. Partiturile se află acum la dispoziția interpreților, muzicologilor, a tinerilor studioşi şi a tuturor celor interesați de evoluțiile actuale din domeniul muzicii simfonice şi concertante. Câteva exemple vor fi concludente în acest sens.

Prezentarea de față începe, în mod firesc, cu lucrarea maestrului **Remus Georgescu** (n. 1932), decanul de vârstă şi reprezentantul strălucit al vieții muzicale a Banatului. Reputat dirijor, discipol al marelui artist Constantin Silvestri, se distinge deopotrivă în ipostaza de compozitor cu opere importante în genurile simfonic, vocal-simfonic, cameral, solistic instrumental, coral şi al liedului.

Piesa *Exorcism* pentru flaut şi orchestră de coarde a fost compusă şi prezentată în prima audiție în anul 1975. A cunoscut succesul instantaneu şi totuşi i-a fost interzisă difuzarea în țară până în anul 1990, deoarece responsabilii politici din cultură au considerat că titlul are o conotație subversivă. În noile condiții de după 1989, lucrarea a fost inclusă ca piesă obligatorie, dotată cu un premiu special, la concursului internațional anual de flaut de la Timişoara. Astfel s-a conturat o carieră europeană de succes pentru această creație care are toate calitățile pentru a fi îndrăgită de interpreți şi de public. După opinia criticului Louis Garde, consemnată în *La Dauphine Libre* din 13.10.1979, „lucrarea scrisă cu multă îndemânare într-un serialism lipsit de uscăciune, este impresionantă pe plan expresiv". Este o melopee amplă a flautului, în trei secțiuni. Partea mediană reuneşte flautul cu orchestra de coarde, în vreme ce părțile extreme sunt dedicate exclusiv instrumentului solist. Se poate cânta şi în varianta solo în întregime. E important de precizat că partitura este însoțită de varianta solistică, aflându-se astfel la îndemâna oricărui instrumentist dornic să o abordeze. Muzica prezintă un limbaj complex, iar în atmosfera generală se regăsesc elemente de spiritualitate românească, prin intonații amintind de bocetul popular. Vom reține impresia de „poezie pătrunzătoare şi puternică prin emoția pe care o generează, …înrudită pe undeva cu faimosul Syrinx a l lui Debussy", consemnată de criticul Alfred Hoffman încă de la prima audiție, în Revista Muzica nr. 8/1975.

Din creația lui **Octavian Nemescu** (n. 1940), a fost selectată pentru proiectul de față lucrarea *Alfa – Omega recidiva.* A apărut în anul 1989 şi a fost interpretată pentru prima dată în acelaşi an, cu puțin timp înainte de revoluție. Este scrisă pentru un grup de 18 instrumente şi bandă. De fapt, lucrarea concepută în formă de bar, este imaginată ca o copertă pentru orice concert public. Un astfel de concert poate fi alcătuit în felul următor:

Coperta I, alcătuită din piesa *Alfa* de Octavian Nemescu, o evocare a *Timpului primordial,* reprezintă începutul, Big Bangul, Timpul născător, arhetipul naşterii, care, spune autorul, „aflându-se într-o stare de condens, declanşează *explozia* spațiului acustic, urmată de reverberația unui clopot şi, mai apoi, de ecoul cântărilor de insecte."

A doua piesă din program poate fi, spre exemplu, un concert pentru pian şi orchestră de W.A. Mozart. Ar urma o simfonie de P.I. Ceaikovski. Pentru încheiere, se interpretează *Omega recidiva* de Octavian Nemescu, ca ultima copertă a evenimentului. Este vorba de finalul finalurilor. După revenirea cântărilor de insecte, se produc 40 de finaluri, adunate sub titlul *Timpul sfârşiturilor.* Sunt 40 de cadențe finale ce se succed neîntrerupt, după cum spune autorul, într-o cavalcadă de *Finalisuri*, ce pune în evidență o estetică a CODEI, a eshatonului (a sfârşitului istoriei), aşa cum la Mozart se putea observa o estetică a *expozitivului*, la Beethoven *a dezvoltării,* la Webern *a concluziei,* la muzicile conținutiste, procesuale o estetică *a punții.*

Cele două „coperte" ale lui Octavian Nemescu durează împreună cca. 30 de minute. Aşezate în programul unui concert simfonic integral, după dorința compozitorului, au putut fi auzite la a treia interpretare publică, în versiunea Orchestrei Naționale Radio, dirijată de Cristian Brâncuşi. Este important de remarcat că la ascultare, această muzică produce un efect straniu şi cutremurător.

Adrian Iorgulescu (n. 1951) este o personalitate plurivalentă, cu notabile contribuții creatoare în domeniul compoziției, eseisticii, poeziei, precum şi în managementul cultural la cel mai înalt nivel. Din bogata sa creație muzicală a fost aleasă prima dintre cele trei Simfonii, compusă în anul 1975 şi revăzută în anul 2013. Discursul muzical, cu structură triadică, se desfăşoară fără întrerupere şi este bazat pe câteva nuclee din care se construieşte întregul edificiu. Este utilizat limbajul serial-modal. Recunoaştem pe parcurs unele influențe specifice melosului românesc. Materialul tematic este sugestiv, expresiv, pregnant configurat. Tensiunea dramatică foarte puternică se realizează prin contraste frapante de stare, prin bogăția şi diversitatea coloristică, prin modul ingenios de utilizare a posibilităților latente de care dispune marele aparat al orchestrei simfonice. Având ca rezultat revelarea unui conținut dens de idei şi procese psihice, parcurgerea acestei muzici provoacă interesul şi satisfacția ascultătorului avizat.

Titlul atribuit *Simfoniei, „Nebănuitele trepte"*, vorbeşte despre vocația de poet a autorului, conducându-ne metaforic către zona ascensiunii spirituale ca năzuință eternă a creatorului autentic.

Compusă în anul 2012, *Frenesia 2 op. 84* de **Dan Dediu** (n. 1967) e dedicată Orchestrei naționale de tineret, condusă de dirijorul Cristian Mandeal. Formația a interpretat-o în țară, în străinătate, ca de exemplu, la Berlin, precum şi în recenta ediție din toamna lui 2013 a *Festivalului Internațional „George Enescu"* din Bucureşti, sub conducerea lui Lawrence Foster. Muzica este tratată în stil modern şi are caracter rapsodic. Conținutul se bazează pe succesiunea câtorva episoade exultante ce se dezvoltă pe un fond tragic. Artistul însuşi explică lucrarea astfel: „Topite într-o concepție unitară, temele acestei lucrări simfonice (o horă moldovenească preluată din repertoriul fanfarei din satul Zece Prăjini, două colinde transilvane, un joc muntenesc şi unul dobrogean) se transfigurează, devenind purtătoarele unui spirit hotărât, plin de viață şi forță."

Vibrantă, debordantă de veselie populară, muzica abundă în contraste care şochează, e compusă cu *mauvaise conscience,* şi e autoironică (după spusele compozitorului). Prin trăsăturile specifice de stil şi prin conținut, lucrarea dă seama despre ceea ce filosoful C. Noica a numit, cu o sintagmă îndelung parodiată şi comentată, „sentimentul românesc al ființei". Atmosfera pendulează permanent între gravitate, solemnitate şi atmosfera de chermeză populară. Din această perspectivă, putem vedea *Frenesia* lui Dan Dediu ca o contrapondere, într-un arc peste timp, după 112 ani, față de cele două rapsodii enesciene.

Un gând de mulțumire pentru materializarea proiectului editorial se cuvine redactorului Costin Aslam, care a asigurat realizarea în condiții impecabile a fiecărei partituri şi a scurtelor note introductive.

Nutresc convingerea că toate lucrările ale căror partituri au apărut cu acest prilej, unele însoțite de un CD cu o interpretare de referință, sunt reprezentative pentru peisajul actual al artei muzicale româneşti, iar faptul că textele lor se găsesc de acum înainte la îndemâna interpreților dornici să le cânte le va aduce mai uşor în circuitul vieții muzicale internaționale.

Tot în acest program au mai apărut şi parititurile: "Inscripții în inimi II" (autor: Ulpiu Vlad), "L'ange avec une seule aile" (autor: Doina Rotaru), "Concerto for clarinet and string orchestra" (autor: Maia Ciobanu) şi "Frenesia 2" (autor: Dan Dediu). Asupra lor ne vom opri în numerele viitoare ale revistei (Red.)

Lansare de carte

Apreciatul tenor Teodor Ilincăi a debutat ca poet prin publicarea volumului ***Cromatisme*** la Editura *Bestseller* din Bucureşti. Lansarea de carte a avut loc la *Elite Art Gallery* în 16 ianuarie 2014, în prezența unui public numeros, alcătuit din oameni de cultură, melomani, reprezentanți ai clerului şi studenți. În cadrul manifestării au luat cuvântul doamna Daniela Popescu (Preşedinte al *Asociațiilor Centrelor şi Cluburilor UNESCO* din Europa şi America de Nord), doctorul Laurențiu Daşcă (Director artistic al *Elite Art Club UNESCO*), doamna Margareta Labiş (sora poetului Nicolae Labiş), doamna avocat Paula Iacob şi, evident, autorul, care a oferit cartea cu autograf tuturor participanților la eveniment. Teodor Ilincăi a ales un titlu simbolic pentru prima sa carte de poezie, care face trimitere la dialogul şi sincretismul artelor; poate nu întâmplător, lansarea de carte a avut loc într-o galerie de artă, unde publicul a putut admira o frumoasă expoziție de pictură realizată de Gabriela Drăghici.

Publicarea acestor poeme originale constituie pentru autor modalitatea de "a milita pentru poezie ca parte integrantă şi vitală a mijloacelor dezvoltării entității culturale în sânul unui popor, un manifest artistic al unui iubitor de frumos, care încă speră la o aderare a României la adevaratele valori: umanism, echilibru, echitate şi tot ce derivă din acestea". Cartea este structurată în trei secțiuni distincte intitulate: *Stampe, Şerpuieli* şi *Poezicale,* în care se regăsesc motive de inspirație diverse precum elogiul copilăriei şi al mamei, iubirea, natura, dorul de țară etc. Amintirea pare să fie una dintre dimensiunile importante ale universului poetic al autorului care priveşte adeseori spre trecut, reactualizând momente senine ale copilăriei, peisaje dragi, chipul mamei; în acelaşi timp, poetul dezbate probleme existențiale şi îşi exprimă idealurile legate de frumos, de bine şi de adevăr. Cartea probează nu numai talentul specific al autorului, dar şi un spectru de preocupări şi interese de o extesie remarcabilă. În funcție de tematica aleasă, poetul apelează la modalități de exprimare deosebite, de la versuri cu rime, la trăsături caracteristice autorilor postmo-dernişti. Iată o strofă din poezia *Mama (mea)*:"Surâd…mi s-a umplut ființa/Cu chipul tău, ca o icoană,/Dispare-n neguri suferința,/ Când mă cuprinzi în brațe, Mamă!". Când exprimă dorul de acasă, poetul menționează fără echivoc: "Când zic "acasă", parcă zic "sunt viu, respir, trăiesc",/că-n rest mă strânge-n spate existența…" (în debutul poeziei *Acasă*).

Aşa cum vârful piramidei este prefigurat de prima piatră zidită în fundamentul ei, sperăm ca Teodor Ilincăi, în paralel cu excelentele prestații artistice de pe marile scene de operă ale lumii, să continue să scrie şi să publice alte volume de poezii. Încheiem cu cuvintele lui Eminescu: "Poate că povestea este partea cea mai frumoasă a vieții omeneşti... Cu poveşti ne leagănă lumea, cu poveşti ne adoarme". Aşteptăm cu nerăbdare alte poezii în care Teodor Ilincăi să ne povestească şi să se povestească pe sine cu harul şi sensibilitatea care îl caracterizează.

Carmen Manea

O seara magică cu *Symbol*

Janina BĂDICI

Se spune că "mărul copt" câştigă mai mereu în fața fructului tânăr, neajuns la maturitate. Cred totuşi, că sunt adesea momente în care ne putem înşela sau, mai degrabă, putem ajunge să recalculăm o controversă ca aceasta, mai cu seamă acolo unde muzica îşi intră în grații. Ca un paradox, Corul de Copii şi Tineret **Symbol**, "mugurul înflorit" al maestrului Jean Lupu, sădit cu drag acum 23 de ani, pare că ajunge, uşor, uşor spre maturitatea artistică deplină, şi asta chiar dacă aproape toți membri coralei încă nu au trecut de vârsta adolescenței. Am simțit cum de ceva timp formația şi-a atins noi culmi ale succesului, punctate nu doar de numărul impresionant al concertelor, poate nici de prezența valoroasă în Belgia, ci mai degrabă de prima participare la Festivalul Internațional "George Enescu" şi de "frenezia" care se produce de la o vreme la evoluțiile de pe scenele din Bucureşti, printre care vorbim şi de cea a Ateneului Român. Se pare că sala mare a celui mai reprezentativ lăcaş de cult din România s-a adeverit a fi neîncăpătoare pentru mulțimea de iubitori ai muzicii corale ce a ales să îşi petreacă seara de

10 decembrie în atmosfera de "sărbătoare artistică" a sensibilității, purității şi a emoției umane, pe care copiii din **Corul Symbol** o emană de fiecare dată cu atâta sinceritate. Zeci de admiratori - adulți, copii, frați, surori, părinți, bunici şi oameni de cultură au fost prezenți marți seara la Ateneu.

"*Colinde, colinde*", concertul care ne-a purtat minute întregi către lumea minunată a cântecelor de Crăciun, s-a

O MARE LECȚIE DE MUZICĂ LA TELEVIZIUNEA NAȚIONALĂ

Tradiționalele Cursuri de Măiestrie Artistică, *Master Class*, oferite de soprana Mariana Nicolesco între o ediție şi alta a Festivalului şi Concursului Internațional de Canto *Hariclea Darclée* au făcut şi în acest an obiectul a patru pasionante emisiuni de televiziune, transmise de TVR 2 în fiecare sâmbătă a lunii noiembrie.

Primele două emisiuni au fost dedicate Bicentenarului naşterii lui Verdi şi Wagner. Astfel, am putut urmări Conferința Dr. Stephan Poen, medic foniatru şi doctor în muzicologie, pe marginea creației celor două genii ale muzicii, însoțită de videoproiecții din creația lui Wagner cu interpretări ale unor mari artişti români, sopranele Maria Slătinaru, Eugenia Moldoveanu, Magdalena Cononovici şi tenorul Cornel Stavru, pentru ca în emisiunea următoare s-o admirăm pe soprana Mariana Nicolesco în repertoriul verdian, după care a urmat *Recitalul Verdi - Wagner* susținut de tinerii artişti.

În cadrul adevăratului maraton liric pe care l-a reprezentat *Concertul de Gală Master Class*, făcând obiectul celei de a treia emisiuni, în care au strălucit tinerii interpreți, tenorii Corneliu Fânățeanu şi Vasile Moldoveanu au primit *Diploma de Onoare* şi *Medalia Darclée*, cea de a patra emisiune dedicată tot *Concertului de Gală* încheind în apoteoză evenimentele lirice extraordinare dedicate memoriei legendarei Hariclea Darclée.

În apropierea Crăciunului, laureații 2013 ai Concursului Internațional de Canto *Hariclea Darclée* şi ai Concursului Național al Liedului Românesc strălucesc şi în Bucureşti, sub bagheta magică a Marianei Nicolesco, în Concertul devenit tradițional de la Banca Națională a României.

dovedit a fi un adevărat spectacol, de unde nu au lipsit surprize şi momente inedite. Minuțios prezentat de simbolista Daniela Greere (studentă emerită la medicină), programul amplu de cântece de iarnă a debutat cu o serie de şase colinde ce aparțin unor compozitori români contemporani, dintre care amintesc *Lerui, Doamne, ler* şi *Dă-ne gazdă colăcei* de Ştefan Androne, *Crăciunul* - Ion Baston, *Urătura* - Gelu Stratulat sau *În seara de Moş Ajun* de Marin Trache. Surpriza serii ne-a fost oferită în dar de maestrul Jean Lupu, dirijorul peste care anii ce trec par a îşi pune cu greu amprenta. Acesta a interpretat cu prospețime şi patos un fragment la toacă, din piesa cu acelaşi nume a părintelui Constatin Drăguşin. Momentul a lăsat întreg auditorul cu sufletele ridicate spre ceruri, prin bătăile implacabile ale instrumentului de lemn, simbol al ortodoxiei româneşti. Partea mediană a concertului a fost dirijată de lect. univ. dr. Luminița Guțanu, sprijinul de nădejne al îndrăgitului diacon Jean Lupu. Prezența feminină îmbracă de ani buni de zile postura de dirijor secund al celui mai valoros cor de tineret din România, atât de apreciat şi chemat peste hotare.

Sub bagheta Luminiței Guțanu ne-am încântat spiritele cu melodii ce ne-au adus aminte de anii copilăriei: *Linu-i lin* de Tiberiu Brediceanu, în care am ascultat vocea cristalină a sopranei Andreea Elena Blidariu, *Velerim şi Veler, Doamne* de Vasile Popovici şi nelipsitul *Domn, Domn să-nălțăm* de Gheorghe Cucu. Mesajul încărcat de emoție, veselie, recunoştință şi tihnă pe care cântecele de Crăciun le poartă în armonii frumos ornamentate au fost scăldate şi în limbi străine, prin câteva colinde alese din muzica altor popoare. Talentații corişti, în frunte cu cei doi dirijori, au interpretat cu bucurie *Jinglle Bells* şi *Susa Nina*, o lucrare compusă de Franz Gruber, mai rar auzită în România şi în care am remarcat vocea sensibilă a solistei Corina Gatu. Altă simbolistă talentată, de această dată o instrumentistă, ne-a impresionat. Raluca Drăgan, elevă la Liceul de Muzică “Dinu Lipatti”, a dublat subtil la vioară tema sprințară din *Căprița*, o lucrare ce îi aparține lui Gelu Stratulat şi care nu lipseşte în nicio iarnă din repertoriul corului. Sub conducerea maestrului Jean Lupu, fondatorul coralei în 1990, programul concertului ne-a atras atenția prin două lucrări prezentate în primă audiție - *Flori de măr* de Constatin Drăguşin şi *Domnului, Domn din cer* de Mircea Neagu.

Spre finalul serii glasul sopranei Andreea Elena Blidariu, studentă în anul II la secția canto din cadrul Universității Naționale de Muzică Bucureşti, ne-a încântat din nou, anunțând că se apropie sfânta sărbătoare a Naşterii Mântuitorului Iisus Hristos, în binecunoscutul *Noel* de Adolphe Adam. În acorduri de lumină strălucitoare concertul de colinde al Corului de copii şi tineret **Symbol** s-a încheiat cu *Steaua sus răsare* de Ioan D. Chirescu. Mai tinerii corişti au părăsit scena cu zâmbetul pe buze, proaspeți, fără indicii de oboseală, semn că pasiunea cu care cântă şi bucuria cu care împărtăşesc celor din jur mesajul curat al colindelor, le mențin vitalitatea continuă a trupului, spiritului şi mai ales a vocilor. Încă doua bisuri şi noi, cei care în seara de 10 decembrie am părut “mici” în fața jovialității, ne-am retras spre case mai buni, mai bogați şi cu siguranță mai demni la gândul că aceşti copii minunați fac parte din viețile noastre. Ei îşi văd în continuare de drumul lor artistic, iar nouă nu ne rămâne decât să visăm la încă o seară magică oferită în dar de Corul de copii şi tineret **Symbol**.

Concert de Oscar la Sibiu

Doina MOGA

De fiecare dată când revin în oraşul adolescenţei mele "Sibiu", se întâmplă, fără excepţie să mă întâlnesc cu evenimente, îndeobşte culturale, surprinzătoare, inedite, chiar magice. Aşa s-a întâmplat şi acum, la sfârşit de octombrie şi început de noiembrie, când pe lângă atmosfera blândă şi calmă a unei veritabile veri indiene, m-am surprins de-a dreptul năucită de un concert simfonic. Tot de fiecare dată când revin la Sibiu, merg cu religiozitate la Filarmonică, de care mă leagă o străveche şi mereu reînnoită admiraţie şi, de ce nu, chiar dragoste. În fond, aici şi datorită ei am deschis ochii şi urechile pe muzică. Aici şi datorită ei am desluşit multe din tainele acestei arte. Şi tot aici şi datorită ei, mi-am ales profesia. Aşa că, joi 31 octombrie am păşit cu emoţie în sala Thalia, pentru a urmări concertul anunţat în programul stagiunii în curs. Nici că se putea o alegere mai bună, pentru că, ceea ce a urmat a fost ca un miracol purificator.

Totul a început cu publicul, care intra în sală elegant, cu feţe destinse şi priviri luminoase, toţi cu programe (de sală) în mână, ocupându-şi locurile în linişte, fără foieli inutile, şi cu o stare comună, aproape palpabilă, de respect. Respect pentru membrii orchestrei, respect pentru invitaţi (dirijor, solişti) şi respect pentru compozitori. Deh! Asta înseamnă educaţia cultivată. Apoi, a urmat concertul. Şi mărturisesc că, deşi cunoşteam calităţile orchestrei din repetatele audiţii anterioare, care nu m-au dezamăgit niciodată, ba mai mereu mi-au produs bucurii; deşi cunoşteam performanţele tehnice ale sălii - acum îmbogăţită cu noi îmbunătăţiri - care au dus la o acustică de excepţie; deşi eram familiară cu o parte dintre invitaţi, ceea ce am ascultat a depăşit cele mai îndrăzneţe aşteptări. Pentru că, de fapt, am asistat la un concert de Oscar. Orchestra a fost ceea ce ar trebui să fie orice formaţie orchestrală ce poartă numele de Filarmonică, adică: omogenă, cu sunet cald, rotund, clar, exact la fracţiune de secundă, perfect acordată, încărcată de emoţie artistică, foarte disciplinată şi într-o formă de zile mari. Instrumentele au vibrat cu mare acurateţe şi precizie, depăşind în tălmăcire multe formaţii foarte galonate de pe mapamond. Dirijorul, Ilarion Ionescu-Galaţi s-a depăşit pe sine, reliefând pe întreg parcursul serii, dar mai ales la Mozart, subtilitatea instrumentaţiei dramatice, atât de particulară compozitorului. Iar rezultatul a fost o executare dintre acelea la care simţi că după Mozart interpretat aşa (e vorba de "*Serenata notturna*"), n-ai mai putea asculta nimic altceva, pentru că orice ar părea desuet. Dar, a urmat tot Mozart, respectiv *Concertul pentru pian şi orchestra nr. 25 în Do major*. Şi tălmăcirea dată de pianistul rus Alexei Nabioulin, împreună cu orchestra şi dirijorul cu care a fost într-o compatibilitate rar întâlnită, de parcă ar fi cântat împreună de o viaţă, a ridicat şi mai mult nivelul emoţional, cu frumuseţe şi eleganţă. Tehnica impecabilă, simţul muzical rafinat, înţelegerea în totalitate a trăirilor atât de diverse ale compozitorului, echilibrul şi cumpătarea îmbinate perfect cu sensibilitatea, capacitatea de nuanţare şi eleganţa tuşeului a făcut din această partitura, ceea ce şi este de fapt, o pagina mozartiană grandioasă. Am auzit în fine foarte clar toate notele, toate nuanţele şi toate subtilităţile trecerii de la o mişcare la alta, de la o idee la alta. Lucru rar. Cât despre Chopin-ul oferit la bis, ce să mai spun, o adevărată încântare. L-a interpretat nici siropos, nici repezit, nici prea romantic, nici prea dramatic, ci pur şi simplu tulburător. Iar execuţia "*Micii simfoniete*" cum e supranumită *Simfonia a 6-a în Do major* de Schubert, cu care s-a încheiat seara, a relevat o dată în plus, calitatea deosebită a acestei orchestre, atât de dotată emoţional şi tehnic, moral şi artistic.

Ilarion Ionescu-Galaţi

Plecând năucită de la acest concert, mă gândeam la cât de bine i-ar sta Filarmonicii din Sibiu pe scena Ateneului român, la cât de potrivită ar fi ea într-un Festival de anvergură ca tocmai încheiatul „George Enescu" şi la câtă bucurie ar putea dărui melomanilor bucureşteni. Dar până atunci... aş recomanda măcar directorilor orchestrelor simfonice din Capitală să facă un drum la Sibiu, să asculte această orchestră şi să se inspire. Că, doar nimănui nu-i strică o baie de educaţie, cultură, competenţă şi respect. În fine, eu cred cu toata convingerea că la Sibiu am participat efectiv şi afectiv la un concert de Oscar. Fericiţi cei prezenţi în sală.

Vremea colindelor româneşti

Iliana VELESCU

In agitaţia firească specifică audiţiilor şi examenelor de instrument de la sfârşitul fiecărui semestru şcolar, un moment de respiro muzical cu iz de sărbătoare şi vacanţă a fost introdus de *Concertul de colinde româneşti* susţinut în decembrie la *Şcoala de muzică şi arte plastice nr. 3* din Bucureşti. Concertul a cuprins o serie de 12 colinde interpretate de soprana **Mihaela Andrei** şi chitaristul **Adrian Andrei**.

Ambii protagonişti provin din două universităţi de prestigiu: *Universitatea Naţională de Muzică din Bucureşti* respectiv *Academia de Muzică "Gheorghe Dima" din Cluj*. Am dorit să menţionez formarea academică a celor doi întrucât, la o scurtă audiţie a acestui duo se poate remarca o bogată şi temeinică pregătire muzicală, rafinament şi sensibilitate artistică. În prezent, fiecare este profesor de specialitate la importante instituţii de muzică din Bucureşti. Mihaela Andrei predă canto la *Liceul de muzică Dinu Lipatti,* iar Adrian Andrei, chitară la *Şcoala de muzică şi arte plastice nr. 3.* Pe lângă activitatea de pedagog (cu lucrări didactice publicate în ţară şi străinătate) Adrian Andrei se manifestă cu gust şi în domeniul componistic. El este autorul colindelor prezentate în acest concert, a căror sursă de inspiraţie muzicală dar şi literară o reprezintă folclorul românesc.

Regăsim aici, alături de unele titluri cunoscute, lucrări noi ale căror versuri aparţin de asemenea compozitorului: *În*

oraşul Betleem, La poartă la Ştefan Vodă, Veniţi cu toţi dimpreună, O, ce veste minunată!, Coborât-a, coborât-a, Asta-i casa cea frumoasă, Colind pentru suflet, Sus la vârful muntelui, Mândru joacă Pătru-n raiu, Steaua sus răsare.

Construcţiile sonore sunt bazate pe structuri modale, arhaice, completate cu acorduri de cvarte, cvinte sau eterofonii. Din aceste sonorităţi transpar astfel, anumite elemente de limbaj şi stilistică muzicală specifice secolului XX, noţiuni familiare pentru cei care au avut privilegiul de a-l avea ca îndrumător, fie şi pentru scurt timp, pe maestrul Dan Voiculescu. Compozitorul însuşi afirmă că nu doar limbajul i-a fost influenţat de Dan Voiculescu, ci întreaga sa formare ca muzician şi pedagog.

Se remarcă în mod deosebit două elemente particulare care dau o notă de originalitate acestui moment muzical. Primul este reprezentat de structurile sonore utilizate de către compozitor care transpun ascultătorul într-o atmosferă aproape medievală, iar cel de-al doilea este conturat de evoluţia discursului muzical care construieşte un dialog între voce şi chitară, aceasta din urmă depăşind statutul de instrument acompaniator, preluând deseori funcţia solistică.

Apropierea de colindele româneşti relevă dragostea şi interesul celor doi pentru tradiţie, abordând acest gen într-o manieră proprie ce îmbină armonios sonorităţi modale cu un limbaj muzical actual, realizând o punte între arhaic şi contemporan.

Concertul a fost de bun augur şi consider că este unul din evenimentele plăcute oferite de *Şcoala de muzică şi arte plastice nr. 3*, care la sfârşitul lui septembrie şi-a deschis porţile primind elevii şi profesorii într-un spaţiu înnoit, cu săli nou mobilate şi cu piane noi înnobilate. Poate nu întâmplător, ideea de bază a concertului - paralela dintre vechi şi nou - se oglindeşte şi în evoluţia acestei şcoli de tradiţie care la rândul său realizează o punte între trecut şi viitor.

Concerte extraordinare

Oana GEORGESCU

Sala Majestic a Teatrului Odeon a găzduit la început de ianuarie Concertul Extraordinar de Anul Nou "Anotimpurile" de Antonio Vivaldi şi Astor Piazzolla, susținut de Silvestri Orchestra, sub bagheta dirijorului Tiberiu Soare. Organizat de Fundația "Calea Victoriei", acest eveniment i-a reunit pe aceeaşi scenă pe violonistul Răzvan Stoica şi pe pianista Andreea Stoica, care au încântat cu lucrări din două spații muzicale: muzica clasică şi tango-ul. Acompaniați de orchestră, solistul Răzvan Stoica a interpretat pe o vioară Stradivarius "Anotimpurile" de Antonio Vivaldi, iar pianista Andreea Stoica, "Anotimpurile de la Buenos Aires" de Astor Piazzolla (aranjament Frans Wagner). "*Anotimpurile... timpurile anului... Întotdeauna mi-a plăcut să caut sensul dincolo de suprafața cuvintelor sau a lucrurilor, interogându-le până la transparență. Timpul este reflectat în această oglindă curgătoare a eternității, în două viziuni: şcoala venețiană a barocului târziu de secol XIII cu Vivaldi şi Buenos Aires-ul acelui straniu secol XX, atât de frumos descris de Borges cu Piazzolla. Muzica, fiind un exercițiu al libertății,*

face să îmi fie imposibil să evit asocierea cu vedutele lui Francesco Guardi şi cu povestirile personajelor borgesiene. Imaginea şi cuvântul au fost cuprinse în sunet. Frumos, zic eu, a meritat încercat!" – a spus Tiberiu Soare.

Din 2009, violonistul român cântă pe o vioară Stradivarius Queen ex-Ernst din 1729, pe care a câştigat-o la o competiție desfăşurată la Salzburg, unde a avut 170 de contracandidați. Răzvan Stoica are în palmares aproape 30 de premii naționale şi internaționale şi a lansat un disc intitulat "*Stradivari With Passion*". El este laureatul anului 2013 al concursului "*New Talent*" de la Bratislava, fiind primul muzician român care reuşeşte această performanță în istoria de 44 de ani a acestui concurs, inițiat de Sir Yehudi Menuhin. În finală, Răzvan Stoica a interpretat "*Concertul op. 35 pentru vioară şi orchestră*" de Piotr Ilici Ceaikovski, o interpretare care a ridicat în picioare publicul aflat la sala de concerte a Filarmonicii din Bratislava. "*New Talent*" este una dintre cele mai importante competiții pentru tineri instrumentişti (18 - 28 ani) organizată sub egida International Music Council (IMC, fondat în 1949 de UNESCO) şi a Uniunii Europene de Radio. Fiecare radiodifuziune publică europeană are dreptul de a

înscrie în concurs proprii candidați, Răzvan fiind propus de Radio România Muzical.

Asociația pentru Muzică, Artă şi Cultură a organizat la Ateneul Român, în parteneriat cu Filarmonica "George Enescu" şi sub patronajul Ambasadei Republicii Italiene în România, recitalul omagial intitulat "*Verdi-Wagner: Corespondențe*". Pentru că anul muzical 2013 stă sub semnul plin de forță al doi dintre compozitorii emblematici şi vizionari care au redefinit genul liric, Richard Wagner şi Giuseppe Verdi, marea majoritate a instituțiilor muzicale ale lumii a ales să marcheze bicentenarul naşterii celor doi giganți ai componisticii prin evenimente speciale. Lăudabilă deci şi inițiativa lui Mihai Stan, Preşedintele Asociației pentru Muzică, Artă şi Cultură: reunirea pe aceeaşi scenă a sopranei Leontina Văduva şi a actriței Medeea Marinescu, alături de pianistul japonez Masakatsu Nakano şi de scriitorul şi publicistul Marius Constantinescu (în foyer a fost prezentată şi cartea sa „Cortez", recent lansată şi editată în condiții grafice excelente în colaborare cu Asociația pentru Muzică, Artă şi Cultură). Ei ne-au invitat nu doar să-i ascultăm *altfel* pe Wagner şi pe Verdi, dar să îi cunoaştem prin ochii, rândurile, scrierile şi filtrul spiritual al celor care le-au fost aproape ani de zile - Cosima Wagner şi Giuseppina Strepponi. Fragmente de corespondență, inedite pentru publicul bucureştean, dar şi *lied*-uri şi *canzone* din creația camerală au fost coloanele *„împletite, ca într-un chiostro medieval"* care au susținut o serată a eleganței, distincției şi a excelenței artistice. Muzica şi proza s-au întâlnit precum cele două artiste, prezențe emblematice, veritabile ambasadoare ale artelor: soprana Leontina Văduva şi actrița Medeea Marinescu. *„Lor li s-au alăturat pianistul Masakatsu Nakano şi prezentatorul Marius Constantinescu, schițând împreună, din câteva linii, portrete şi suflete alcătuite din note pe portativ şi rânduri pe hârtie, în oglinzi ce au confundat voit compozitorii şi oamenii"* – ne-a spus Mihai Stan. (Foto: Valentin Boboc, Iulian Papaghiuc)

Gala Premiilor Forumului Muzical Român 2013

Zeci de personalități ale vieții cultural-artistice şi muzicale româneşti, alături de un public numeros, s-au strâns la Opera Comica pentru Copii pentru a-i aplauda pe laureații celei de-a XIV-a ediții a Premiilor Forumului Muzical Român, un eveniment organizat, tradițional, chiar de Ziua Unirii. De-a lungul timpului, cu ocazia acestei manifestări inițiate de directorul-fondator Smaranda Oțeanu Bunea, au fost laureate peste două sute de personalități ale culturii, artei muzicale şi coregrafice româneşti.

Ediția din acest an a fost una aniversară, marcând 15 ani de la fondarea şi 10 ani de la instituționalizarea binecunoscutei instituții de cultură. Au fost acordate Premiul ”In Honoris” Primarului General al Capitalei Sorin Oprescu şi Premii de Excelență următoarelor personalități cultural-artistice: Prof. Univ. Dr. Grigore Constantinescu, soprana Silvia Voinea, tenorul Florin Diaconescu, scenograful Viorica Petrovici, director de imagine al Operei Comice pentru Copii, actrița Stela Popescu, compozitorul Dumitru Lupu, Radu Anghel Vasilescu, directorul Palatului Național al Copiilor, Gheorghe Ungureanu, directorul Casei de Cultură din Constanța, Liviu Manolache, director al Festivalului ”Mamaia Copiilor”, Ioan Bojin, directorul Filarmonicii de Stat din Sibiu, regizorul Cristian Mihăilescu, coregraful Valentin Roşca, Ana Toboşaru, director Uniunea Criticilor Muzicali ş.a. Ineditul ediției din acest an a Premiilor Forumului Muzical Român a constat şi în acordarea

unor Premii Nominale: Premiul “STELA POPESCU” – tenorul Valentin Racoveanu, Premiul “GRIGORE CONSTANTINESCU” – compozitorul Roman Vlad, Premiul “SILVIA VOINEA” – soprana Gabriela Daha, Premiul “FLORIN DIACONESCU” – tenorul Vicențiu Țăranu, Premiul “DANIELA CARAMAN-FOTEA” – solista Roberta Enişor şi Premiul “VIORICA PETROVICI” – coregraful Cătălin Caracaş. Decernarea premiilor a fost urmată de musicalul lui Roman Vlad, “Soacra cu trei nurori”, cu Stela Popescu în rolul principal. Marea actriță semnează şi regia celei mai noi premiere, care s-a jucat toată luna ianuarie. Scenografia este semnată de ”premianta” Viorica Petrovici (nominalizată în 2011 la Premiile César pentru costumele din filmul „*Izvorul femeilor*” de Radu Mihăileanu), asistent de regie este tenorul Valentin Racoveanu, iar coregrafia aparține lui Mihai Babuşka şi lui Vali Roşca.

În semn de apreciere pentru talentul şi dăruirea cu care s-au ilustrat în viața artistică din ultimele decenii, îndeosebi prin promovarea unei educații

Ulpiu şi Roman Vlad

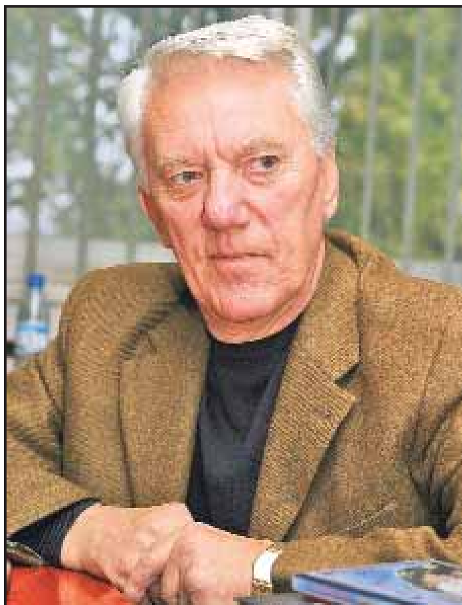
artistice de calitate în rândul tinerelor generații**,** preşedintele Traian Basescu a conferit Ordinul “Meritul Cultural” în grad de Comandor, Categoria B - “Muzică“, profesorului universitar dr. Grigore Constantinescu, preşedinte al Uniunii Criticilor, Redactorilor şi Realizatorilor Muzicali din România “Mihail Jora”, precum şi al Forumului Muzical Român. Şeful statului a mai conferit Ordinul “Meritul Cultural” în grad de Comandor Categoria F - “Promovarea culturii” Smarandei Oțeanu-Bunea, compozitor şi critic muzical, director-fondator al Operei Comice pentru Copii, şi Ordinul “Meritul Cultural” în grad de Cavaler, Categoria B - “Muzică“, conf. univ. dr. Dumitru-Mitică Lupu, compozitor, Ordinul “Meritul Cultural” în grad de Cavaler, Categoria F - “Promovarea culturii”, lectorului universitar Liviu Manolache, actor şi regizor, director general al Festivalului de Creație şi Interpretare “Mamaia Copiilor” şi lui Gheorghe Ungureanu, director al Casei de Cultură a Sindicatelor Constanța. Decorarea a fost făcută la propunerea Uniunii Criticilor, Redactorilor şi Realizatorilor Muzicali din România şi a Forumului Muzical Român.

Text şi foto: **Oana GEORGESCU**

O legendă a divertismentului muzical

Octavian URSULESCU

Vorbind despre Titus Munteanu la trecut e ca şi cum aş face-o despre mine, pentru că mai bine de 25 de ani am fost umăr lângă umăr la festivalul de la Mamaia, la atâtea emisiuni muzicale ale TVR, la „Steaua fără nume”, „Şlagăre în devenire”, „Meridianele cântecului”, la concursuri de dans sportiv. „Meridianele cîntecului” era ca o lumină, joia seara, cu un... sfert din programul de 2 ore al TVR, iar în dansul sportiv am fost adevăraţi pionieri, organizând în 1989 primul concurs de gen la Polivalentă (s-a filmat, dar s-a transmis abia în 1990, Cabinetul 2 fiind şocat de lejeritatea costumaţiilor latino!). Am continuat să promovăm dansul sportiv, iar Titus Munteanu a fost un timp chiar vice-preşedinte al federaţiei de specialitate, el fiind cel care l-a convins pe Cornel Dinu, pe atunci secretar de stat, să semneze actul de naştere al federaţiei, care în 2006 ne-a recunoscut meritele, acordându-ne câte un trofeu de excelenţă, la 15 ani de la înfiinţare. Cu Titus am făcut primul festival “liber” la Mamaia, în 1990 (când a triumfat Cornel Fugaru cu „Ave Maria”, iar la Interpretare a câştigat Laura Stoica), elogiaţi fiind de italienii de la „Corriere della sera”, şi tot cu el alături am fost la ultima mea apariţie acolo, în 1997, când a avut ideea genială de a mi-o asocia la prezentare pe Monica Anghel.

Născut la Timişoara în 1941, Titus Munteanu a studiat flautul la liceul de muzică, iar după absolvirea Conservatorului, la Bucureşti, a predat acest instrument atât la Conservator, ca asistent, cât şi la Liceul „G. Enescu”. În 1966, un alt timişorean de excepţie, Richard Oschanitzky, cu care colabora la concerte şi înregistrări de jazz, îl recomandă lui Paul Urmuzescu şi aşa devine, până în 1971, colaborator permanent al TVR, ca redactor muzical, până în ziua când Tudor Vornicu îl convinge să renunţe la catedră. Din acel moment, cu excepţia a circa 5 ani, când a fost director la Antena 1, Prima TV sau Naţional TV, destinul său se leagă de TVR, fiind chiar, între 1999-2002, director la TVR 1. Din punct de vedere muzical, cu toată instrucţia sa academică, a fost un deschizător de drumuri, un modernist, fiind cel care a reuşit să introducă în programe formaţiile Phoenix (memorabile rămân filmările la piesele „Canarul” sau „Vremuri”), Roşu şi Negru, Olympic ‘64, Sideral, FFN, Andantino. Timp de 4 ani a fost mâna dreaptă a regretatului Alexandru Bocăneţ, bunul său prieten, iar în 1977 participă pentru prima dată la marele festival internaţional „Rose d’Or” de la Montreux, Elveţia, de unde va aduce României, în timp, 2 premii. Cine poate uita emisiunile lui în care erau angrenaţi compozitorii Cornel Fugaru, Ion Cristinoiu, Marius Ţeicu (colegul său mai mic, oboist, de la liceul de muzică din Timişoara), Marcel Dragomir, Horia Moculescu, Mihai Constantinescu, Marian Nistor, Mihai Dumbravă? Sau cele cu trio-ul formidabil Marius (Ţeicu) – Olimpia (Panciu) şi Mihai (Constantinescu)? Sau fanteziile muzicale cu Marina Voica, Margareta Pâslaru, Angela Similea, Corina Chiriac, Mirabela Dauer, Alexandru Arşinel, Florin Piersic, Stela Popescu, Radu Gheorghe, Loredana Groza, Gabriel Cotabiţă, Adrian Daminescu şi mulţi alţii? Au fost celebra „Şcoală a vedetelor 1”, urmată de o a doua, dar şi de „Echipa fantastică” de la Antena 1 sau ultimul său proiect, „Opt într-o barcă”, apoi au fost emisiunile în care a lansat o groază de copii care azi sunt celebri, „Numai cu acordul minorilor” sau „Televiziunea copiilor”. Când spui Titus Munteanu te gândeşti la lansarea a numeroase vedete, de la Mirabela Dauer la Elena Cîrstea, nemaivorbind de cei din „şcoala” sa faimoasă (de care mă rog acum fără succes să-mi spună două vorbe despre el pentru o carte... Cum uită omul!), dar şi de înregistrarea a sute de şlagăre de muzică uşoară. Emisiunile sale au fost premiate în ţară („Actualitatea muzicală”, Fundaţia Mihail Jora, VIP, CNA, Ambasador, ACIN, APTR), dar şi peste hotare: „Totul e posibil în joc” (menţiune la Montreux, 1984), „Un trio formidabil” (pr. I la Gabrovo, 1985) şi mai ales „Trandafirul de argint” la Montreux în 1996, pentru „Şcoala vedetelor”. Ingratitudinea TVR faţă de cel mai valoros şi mai titrat realizator de divertisment al său n-a cunoscut limite (asta s-a văzut şi la moartea sa, când n-a fost, cum era normal, expus în foyer-ul instituţiei, iar la biserică şi cimitir implicarea TVR a fost jenantă...), pentru că el, care adusese TVR atâtea distincţii şi fusese membru în atâtea jurii, a părăsit pentru prima oară instituţia din Dorobanţi atunci când conducerea a refuzat să-i permită să meargă la Montreux, unde fusese invitat în juriu!!

Nu mai sunt Tudor Vornicu, Ovidiu Dumitru, Octavian Sava, acum li s-a alăturat la televiziunea îngerilor Titus Munteanu, căruia fiecare solist de muzică uşoară din ţara asta ar trebui să-i ducă o floare la mormânt. Ştiu că asta nu se va întâmpla, dar poate că în conducerea instituţiei cineva va decide ca Studioul muzical al TVR să-i poarte de acum numele...

Claudia Daniela Nacu

Octavian URSULESCU

Când a fost primită în UCMR, în 1986, avea doar 24 de ani! Absolvise "magna cum laudae" clasa de Compoziție a maestrului Anatol Vieru la Conservator, avându-i profesori între alții pe Victor Giuleanu (teorie-solfegiu), Ştefan Niculescu (forme muzicale), Dinu Ciocan (contrapunct). Lucrarea de diplomă a constat într-un... musical, "Alice în țara minunilor" (pe care l-a montat de curând în Olanda), la care semna muzica, orchestrația, scenariul şi regia! Claudia Nacu s-a născut în 1962 la Hunedoara şi a început studiul pianului la 4 ani. În 1980 termină liceul "G. Enescu", răstimp în care ia lecții particulare de armonie şi contrapunct cu Maya Badian, Corneliu Cezar, Dan Buciu. La 10 ani semna, muzică şi scenariu, musical-ul "Frumoasa din pădurea adormită", care s-a jucat cu succes în sala liceului. Compune muzică corală, lieduri pentru mezzosoprană şi pian, suite orchestrale, aşa încât la 15 ani este admisă în mod excepțional ca membră supleantă a UCMR! Debutul în muzica uşoară a avut loc în 1981, la concursul TV "Şlagăre în devenire", cu compoziția "Pentru primele flori", interpretată vocal şi la pian alături de orchestra dirijată de Sile Dinicu. Ia lecții particulare de canto cu Florica Orăscu, după care o perioadă fructuoasă de 3 ani este cea în care a făcut parte din Trio Expres (la invitația lui Carmen Mureşan a adus-o şi pe colega de Conservator Aida Pânzaru, actualmente Aida Pentzer-Brown, stabilită la New York), pentru care compune "Tu şi eu" (disc Electrecord) şi "Te voi aştepta" (mențiune la "Melodii '84"). Scrie texte pentru versiunile în engleză, dar şi adaptări în română ale unor şlagăre internaționale (ABBA, Modern Talking, The Shorts). După retragerea Aidei, a sosit Gina Cotae, absolventă de Conservator la Iaşi; împreună cu ea şi cu Bogdan Ilimescu, Claudia Nacu înființează grupul Start, cu care în 1986 obține premiul 3 la Concursul cântecului pentru tineret, cu "Pentru anii noştri tineri, pace vrem", precum şi premiul UTC la "Bucureşti '86", cu "Bucureşti, cetatea tinereții". Un timp cântă la Teatrul de revistă "C. Tănase" şi în paralel este docent de canto şi corepetitoare la Şcoala populară de artă. Orchestrează şi susține partitura de claviaturi la toate piesele sale, participă la toate competițiile importante, face turnee, este nelipsită de la radio şi TV, face parte din jurii. La Festivalul internațional "Bucureşti '92" este finalistă cu un reggae, "Bătrânul ceas", în interpretare bilingvă, Ovidiu Baciu (reimprimare apoi la radio cu Mihai Balaban), respectiv Macky Zuckermany din Trinidad-Tobago. A compus pentru Mihaela Runceanu ("Un destin nepieritor"), Marina Scupra, Natalia Guberna, Dorin Anastasiu, Mirela Voiculescu, Ioan Luchian Mihalea (piesa în duet "Şi marea va cânta"), Mihai Balaban, Ovidiu Baciu, Cvintetul vocal "Luchian" şi "Start" ("Cântecul meu de pace"), pentru ca la începutul anilor '90 să fie nevoită, datorită plecării din țară, să renunțe la proiectele pregătite pentru Margareta Pâslaru şi Dida Drăgan. Spicuim din creația sa de muzică uşoară: "O nouă zi", "Un cântec, un gând, o viață", "Să trăim în dragoste şi pace", "Sfera de lumină", "Un cântec pentru tine", "Mi se pare corect", "Start", "Dansul", "Unde eşti?", "Copii în paradis", "Noapte de Crăciun", "Pasăre şi stea" (duet cu Dorin Anastasiu, unul din interpreții ei preferați). În 1993 se stabileşte în Olanda, unde îşi continuă activitatea artistică. În 1995 traduce în engleză "Copii în paradis" (Children of Today), care apare pe albumul "Love is the only way", editat de EMI Nederland. A cântat în țările scandinave şi mai toate cele europene, în Dubai, Curaçao, Malaezia, Cuba, SUA. Timp de 7 ani a fost profesoară de muzică la liceul antropozofic "Geert Groote" şi tot 7 ani a dirijat corul mixt "Fiejesta", ambele în Amsterdam. De 12 ani este pianistă, cântăreață şi musical coach la restaurantele Pasta e Basta din Rotterdam şi Amsterdam, într-un concept unic, "Wein, Weib und Gezang". Are frecvente apariții la posturile TV din Olanda (RTL 4, RT Oost), acompaniind la pian solişti de operă şi de muzică uşoară. În Olanda a compus câteva piese foarte apreciate, înregistrate la Buma Stemra, echivalentul UCMR-ADA: "In a dream", "Bittersweet", "De wereld voor me zien", "Not just now".

Amuzant este faptul că în 1990, după ce o prezentasem în atâtea concerte, amândoi am susținut un examen cât se poate de serios pentru postul de... redactor la "Actualitatea Muzicală"! Până la urmă comisia m-a ales pe mine şi e mai bine aşa, Claudia Daniela Nacu putând să-şi continue cu succes cariera muzicală.

Pasăre și stea

Versurile: Dan Verona

Muzica: Daniela Claudia Nacu

1. Cred că în toate e un dor,
   Și o inimă ce bate, ca o pasăre, ușor
   Cred că în toate e ceva
   Dintr-o aripă în zbor și dintr-o stea.

2. Cred că nici soarele din zori
   N-ar avea vreun sens anume,
   De n-ar da pe lume flori,
   Cred că în toate e ceva
   De fereastră larg deschisă și de stea.

Refren:

La fel și noi ținem de-o iubire
Cu mult mai mare și mai grea,
Unind și pasăre și stea
De-aceea și în noi mereu va exista
Un dor de-a fi și pasăre și stea.

Serbările iernii

Marius GHERMAN

Iarna blândă a dat posibilitatea organizatorilor de mari manifestări muzicale să angreneze zeci de artişti valoroşi în evenimente de anvergură. De la promotorul Tibi Marian, de pildă, aflăm că în Piaţa Mare din Sibiu au fost în noaptea de Revelion peste 15.000 de spectatori, dornici să urmărească spectacolul „dirijat" de Dan Negru şi în care şi-a făcut reapariţia pe scenă, după episodul atât de mediatizat al agresiunii din partea fostului impresar, frumoasa Alexandra Stan, mai populară poate (ca şi Inna) peste hotare decât acasă. De pildă, în perioada succesului ei cu piesa „Mr. Saxobeat" nu era post de radio din SUA la care să n-o asculţi zi de zi. Şi dacă tot am amintit de America, am aflat că Ana-Maria Ferentz, stabilită după cum se ştie la Los Angeles, a fost invitată în noaptea cea mai lungă să cânte atât la „Olympic Collection" (un mare spaţiu de evenimente, în care românii din L. A. s-au distrat cot la cot cu americanii), cât şi la elegantul restaurant „Dunărea" din Annaheim. Compatrioţii noştri ştiu să se simtă bine oriunde s-ar afla!

Ana-Maria Ferentz

Corina Chiriac

În ţară, s-au organizat mari spectacole în mai toate reşedinţele de judeţ, în unele din ele fiind invitate şi vedete internaţionale (cum a fost cazul cu Smokie şi Michael Bolton, la Galaţi, sau Paul Anka, la Bucureşti). Ca de fiecare dată, cel mai echilibrat şi mai dens revelion muzical a fost cel din Piaţa Unirii din Focşani, preşedintele C.J., Marian Oprişan, având experienţa îndelungată a organizării celor mai „tari" concerte

de gen. Aici, spre deosebire de Galați (unde Alexandru Jula este ignorat de primăria locală, dar chemat pretutindeni în țară), şi artiştii gazdă îşi au locul lor pe scenă, de această dată fiind vorba de Geta Postolache şi de ansamblul „Țara Vrancei”. Un alt merit al acestui show este respectarea conceptului „eveniment pentru toate vârstele şi pentru toate gusturile”, muzica uşoară fiind reprezentată la vârf de Corina Chiriac, care a „supus” publicul cu verva-i binecunoscută. A fost şi muzică latino-americană, cu argentinianca Analia Selis (soția cunoscutului violoncelist Răzvan Suma), şi etno, Radu şi Andreea FornEa optând, din „familia K1”, pentru cele trei grații de la Hora. Tinerii au fost regalați cu daruri pe măsură, ei venind în piață, tradițional, ceva mai târziu. A fost, astfel, Narcotic Sound, adică Marius Mirică şi Christian D. (Dumitrescu), cu al lor „dance-house-latino” din care n-au lipsit hit-urile „Mamasita”, „Lambada loca” sau „Dança bonito”, dar n-au lipsit nici atât de îndrăgiții DJ Sava şi Raluka. Alexandra Raluca Nistor, născută la Deva, a făcut mai întâi carieră în muzica uşoară, cu Trofeul festivalului internațional „G. Grigoriu” de la Brăila, un premiu II la Mamaia şi prezența în finala „Megastar”. Din 2009 colaborează cu talentatul buzoian DJ Sava şi, după o întrerupere, cât timp acesta a colaborat cu Misha, a revenit în duo-ul care a consacrat titluri aflate pe toate buzele: „I Like (The Trumpet)”, „Tenerife”, „Love you”, „Aroma”, „Cocktail”, „Give it to me”, „Free”. Un recital de marcă a fost cel susținut de valorosul grup basarabean de rock alternativ Zdob şi Zdub, sosit direct de la Moscova. Formația fondată în 1994 de Roman Iagupov a reprezentat de 2 ori Rep. Moldova la Eurovision (locul 6 în 2005 cu celebra „Bunica bate doba”), a cântat în peste 20 de țări alături de nume faimoase şi a probat încă o dată clasă internațională certă, cu „Trece vremea omului”, „450 de oi”, „Hardcore moldovenesc” şi alte hit-uri binecunoscute. Keo, cu formația sa, ca de obicei, a oferit proiectul recent în

BZN

Skizzo Skillz, Keo

care îl are alături pe Skizzo Skillz („Bini di tăt"). Nu întâmplător am afirmat că la Focşani este de departe cel mai consistent concert de revelion din ţară, în care nici show-ul de lasere (producţie britanică), nici focurile de artificii nu au egal, dar în primul rând e vorba de numărul de artişti (11 recitaluri live!) şi de invitaţii străini, nu mai puţin de patru. Pe numele său real Sascha Lapessen, producătorul şi DJ-ul german Sash! a

Raluka, DJ Sava

Sash!

vândut peste 22 de milioane de discuri, cucerind 70 de discuri de platină, aur şi argint în întreaga lume şi fiind premiat de „Billboard". N-au lipsit din recitalul său hit-urile „Ecuador", „Encore une fois", „Stay", „La primavera", „Adelante", însoţite de dinamica ilustraţie coregrafică a trupei Rock On. Spre surprinderea chiar a organizatorilor, niciunul din cei peste 12.000 de spectatori n-a plecat acasă, toţi dorind să urmărească evoluţia legendarei trupe olandeze BZN (Band Zonder Naam), acum restrânsă la formulă de duo, cu Jan Keizer (component din 1969!) şi Anny Schilder. Formaţia are sute de milioane de discuri vândute, a oferit un pop-rock british de calitate, nelipsind şlagărele reluate în cor de întreaga piaţă: „Blue Eyes", „Le legionnaire", „El condor pasa", „Dance Dance", „Mon amour", „Marraketch", „Banjo Man". Aşa încât, ca o concluzie: uite că se poate, atunci când există pasiune şi pricepere!

Zdob şi Zdub

Superlativele VIP

Oana GEORGESCU

Revista “VIP” a organizat cea de-a XVIII-a ediție a Galei Superlativelor VIP pe anul 2013, un eveniment găzduit de Sala Savoy a Teatrului de Revistă *‘Constantin Tănase’*. Directorul, marele actor Alexandru Arşinel, s-a declarat onorat şi a ținut să mulțumească tuturor celor prezenți - multe vedete şi din lumea artistică - şi să îi felicite pe laureați.

Derulată sub genericul *‘Oamenii schimbării’,* Gala VIP a prezentat, la început de an, o retrospectivă

Alexandru Arşinel

de… final de an a fiecărui domeniu semnificativ pentru societatea românească: teatru, film, muzică, lumea afacerilor, educație, ştiință şi viață, sănătate, domenii esențiale care au devenit categorii de premiere. Astfel, pe scena Sălii Savoy au urcat laureații, acei oameni ce au reuşit să se distingă prin activitatea şi perfomanțele lor. Printre aceştia s-au numărat şi muzicieni.
Câştigătoarea trofeului VIP la categoria “*Muzică”* este

Alexandrina Hristov

Margareta Pâslaru

basarabeancă. Pianistă, pictoriță şi poetă, Alexandrina Hristov a încântat publicul cu un recital extraordinar, asemeni marelui naist Nicolae Voiculeț. El a fost laureatul categoriei *“Artă Populară”*.

Trofeul Superlativelor VIP la Categoria ‘*Excelență*’ a fost acordat marelui actor Radu Beligan. Deşi nu a putut fi prezent la eveniment, actorul George Ivaşcu a adus mesajul maestrului Beligan pentru toți cei prezenți: *“Au trecut mulți ani de când între mine şi publicația dumneavoastră s-a legat o lungă şi trainică prietenie. Se ştie ca între prieteni fiecare trebuie să dea câte ceva. Dvs mi-ați dat de-a lungul timpului o mulțime de premii, culminând cu cel din seara aceasta, când am marele regret că nu vă pot sta alături. In schimb, eu v-*

Nicolae Voiculeț

am oferit întotdeauna dumneavoastră şi cititorilor dumneavoastră dragostea mea iremediabilă. Vă iubesc, şi atât cât va vrea Dumnezeu, iubirea mea pentru dumneavoastră va rămane neschimbată”.

Printre invitați i-am remarcat pe Margareta Pâslaru, Gheorghe Turda, Ileana Stana Ionescu, Cristina Deleanu, Eugen Cristea, Marius Bodochi, Ioan Cărmăzan, Elisabeta Merişoreanu s.a. (Foto: **Dragoş Constantin**)

Femina

Georgiana PÂRVU

STELA ENACHE. Născută la Reşița (este de altfel Cetățean de onoare al județului Caraş-Severin), Stela Enache şi-a împletit în cea mai mare parte cariera artistică cu aceea a regretatului compozitor Florin Bogardo, cu care s-a căsătorit în 1971, căsnicie

din care au rezultat doi copii minunați, Laura şi Anton. De altfel, Bogardo a compus pentru ea nu mai puțin de 76 de melodii! Câteva din ele au fost aplaudate la scenă deschisă de entuziastul public de la spectacolul-eveniment "Ziua muzicii uşoare româneşti de altădată", de la Sibiu (organizat de Casa municipală de cultură), precum şi de cel din Zlatna, unde Stela Enache a susținut un recital şi a fost preşedinte de juriu la festivalul de romanțe "Te-aştept pe-acelaşi drum – In memoriam Valer Ponoran". Este vorba de şlagărele "Ani de liceu", "Balada pescăruşilor albaştri", "Diminețile mele", "Extemporal la dirigenție", "Să nu uităm trandafirii", cântecele interpretate de ea şi compuse de Bogardo figurând în banda sonoră a filmelor de imens succes "Liceenii", "Extemporal la dirigenție", "Declarație de dragoste". Stela Enache a urmat cursurile Conservatorului "Gheorghe Dima" din Cluj-Napoca, cel care a descoperit-o fiind George Grigoriu, care i-a şi încredințat de altfel cea dintâi piesă de succes, "Pentru un sărut". Dacă multă vreme a fost mai puțin în prim-plan aceasta s-a datorat faptului că a întreprins sute de turnee peste hotare (a făcut de 4 ori înconjurul lumii!), cu formațiile Romanticii, Electrecord, aceasta din urmă devenind Electric-Cord şi apoi Sunshine Band. În acest an, Stela Enache este angrenată, alături de alți campioni ai popularității, în amplul şi ambițiosul proiect "Şlagărele României".

IANNA NOVAC. La foarte scurt timp după ce a devenit mămica Erikăi, soprana Ianna Novac, fostă componentă a trupei A.S.I.A. şi care a cântat alături de Francesco Napoli, Alessandro Safina şi de trupa Distinto, a reuşit o performanță remarcabilă. Videoclipul piesei "*Una furtiva lagrima*", pe care cântăreața a lansat-o anul trecut, a fost difuzat pe Classical Music TV (C Music TV) Londra, unul dintre cele mai importante posturi de muzică pop-opera şi crossover. Acesta poate fi vizionat în peste 100 de țări şi este recunoscut pentru promovarea celor mai importanti artişti de gen (Sarah Brightman, Andrea Bocelli, Il Divo, Adele, Björk, Bobby McFerrin, André Rieu, Paul Simon ş.a.), fiind desemnat de trei ori "*Best Music Channel*" la Gala Premiilor Eutelsat TV. Videoclipul "*Una furtiva lagrima*" (regizor Bogdan Albu)

este primul din cariera solo a artistei, ea fiind acompaniată de quartetul "*Arpeggione*".

"Nu îndrăzneam nici măcar să visez la aşa ceva, dar speram ca într-o zi să ajung aici" – a declarat interpreta care a lansat recent şi albumul "*Open Your Eyes*". "*Ce aş putea să-mi mai doresc? Din momentul în care am fost contactată de echipa de la Classical Music TV pentru a-mi cere dreptul de a transmite videoclipul, nu mă mai trezesc din aces vis frumos, care, iată, mi s-a-mplinit!"*.

THEO ROSE. Elevă în clasa a XI-a la Liceul “Dinu Lipatti”,

Theodora Diaconu s-a născut în comuna prahoveană Izvoarele, la poalele munților. Cântă încă de la vârsta de 5 ani, îndrăgind folclorul local, mai ales că a avut şansa de a evolua sub bagheta tatălui său, dirijorul ansamblului “Izvoraşul”. În adolescență s-a apropiat de muzica uşoară, fiind pregătită de sora sa mai mare. Juriile de specialitate i-au apreciat la superlativ performanțele vocale, cucerind trofeele concursurilor “Musicforkids” (Iaşi, 2011), cu piesa “Who's Loving You”, şi “Mihaela Runceanu” (Buzău, 2013), cu “Nu mai vreau să ştiu” de Dan Dimitriu, pe versuri de Eugen Rotaru. În această perioadă, alte piese de rezistență din repertoriul ei au fost “Dă, Doamne, cântec!” de Viorel Gavrilă, “De-ai fi tu salcie...” de Horia Moculescu, “Vreau să vii în viața mea” de Aura Urziceanu. În 2013 porneşte pe un nou drum, trasat de compozitorul şi producătorul ieşean Cătălin Dascălu, sub numele de scenă Theo Rose. Primul single, “Diamonds & Pearls”, o piesă pop cu influențe R&B şi hip-hop, este inspirată din povestea tristă a Alexandrei Stan (“Viața nu e/ Aşa cum se vede la MTV”...). De altfel, Theo Rose a avut ocazia să participe alături de Alexandra Stan la concertul de promovare a campaniei “Nu bate, mai bine cântă!” chiar la liceul “Dinu Lipatti”. Primul contact cu numeroşii ei fani l-a avut la gala Romanian Top Hits de la Bacău, unde a fost aplaudată de peste 20.000 de spectatori şi asaltată pentru autografe. Supranumită “Jessie J de România”, Theo Rose a lansat de curând un nou hit semnat de Cătălin Dascălu, “Iarnă în doi”.

MĂDĂLINA MANOLACHE. Nimic nu e întâmplător: Mădălina Manolache este din Buzău, ca şi idolul său, Mihaela Runceanu, căreia-i cântă impecabil câteva melodii (“De-ar fi să vii”, “Iartă”, “E-adevărat, iubirea mea!”). A fost de câteva ori laureată la festivalul de la Buzău ce poartă numele regretatei artiste, iar la câteva ediții a fost şi moderatoare, pentru că îşi ilustrează talentul şi pe acest tărâm al prezentărilor de evenimente, fiind colaboratoare a Centrului de cultură şi artă Buzău. A debutat în 1990, imediat în palmaresul său adunându-se premii importante cucerite la toate festivalurile de gen din țară: “Florentin Delmar” (Focşani), “Aurelian Andreescu” (Bucureşti), “Stelele cetății” (Deva), “Gaudeamus” (Braşov), “Bucureşti '92”, dar şi de peste hotare (Kiev, Ucraina). Cunoscută telespectatorilor şi de la emisiunea “Ploaia de stele” de la TVR, unde a fost o remarcabilă... Laura Pausini, cu melodia “In assenza di te”, Mădălina Manolache a devenit un nume în audiovizualul buzoian: a făcut mai întâi mulți ani radio, iar în prezent produce, realizează şi prezintă două emisiuni de succes la TV S-E, “Oameni” şi “În paşi de week-end”. Este foarte mândră de fetița ei Andreea Mihaela, care pare

a-i călca pe urme în ce priveşte talentul muzical. În ultima vreme interpreta şi-a adăugat în repertoriu multe piese de factură etno, pentru care a filmat reuşite videoclipuri.

Un american la Bucureşti

Oana GEORGESCU

S-a născut în 1975 în Pennsylvania, SUA şi de şapte ani s-a stabilit în România, la Bucureşti. Mai precis, din 2007, anul în care absolvea Magna Cum Laudae Facultatea de Compoziție din cadrul Universității de Arte din Philadelphia. Până atunci fusese solist vocal şi cânta la banjo în diferite trupe americane. Charles Hubbard Jr sau Charlie, aşa cum îi spun prietenii, a devenit din 2012 liderul trupei ”Westroot” (în traducere ”rădăcină din vest”), singura din România care cântă country-fusion, mai precis blue-grass, country, western, cu banjo interpretat în stil american şi cu influențe din jazz rock progressive. ”*Cu o vioară, cu o mandolină, cu tobe, bas şi voci, muzica noastră se recunoaşte oriunde în lume şi e o continuare a tradiției americane. De aceea se cheamă Westroot… Reprezintă rădăcinile din vest, venite din*

America, de peste ocean, care fuzionează cu cele româneşti, adânci, sigure, bine înfipte într-un pământ foarte fertil” – ne-a mărturisit Charlie.

Sloganul band-ului alcătuit din Andrei Gruia (mandolină, solist vocal), Chuckk Hubbard Jr (banjo, backup vocal), Simona Buescu (vioară), Sabin Tăran (bass) şi Eduard Felix Comârzan (tobe) este ”*with roots in the west*”. ”*M-am simțit de la bun început binevenit în România şi am observat că lumea e impresionată de banjo-ul interpretat în stil blue-grass. Mai ales că românii n-au prea văzut acest instrument decât în filme. Şi pentru că îmi place să cânt country, sunt atras şi de muzica populară românească*” – a spus solistul.

El cânta şi compune muzică country, scrie partituri pentru vioară, este aranjor muzical şi este singurul cântăreț la banjo (cântă la banjo cu 5 corzi din 1989!) din România.

Charlie a creat şi a îmbunătățit un soft de compoziție – ”*Rationale*” - pentru muzică microtonală pe care a folosit-o şi în câteva proiecte de visual arts. A prezentat această invenție anul trecut la Linux Audio Conference (LAC 2013) de la Graz, dar şi la Institutul de Muzică Electronică şi Acustică (IEM, Institute of Electronic Music and Acoustics) din cadrul Universității de Muzică şi Artă Dramatică din oraşul austriac.

Formația ”Westroot” a avut concerte live la Hard Rock Café, Club A, Clubul Muzeului Țăranului Român, Underworld Club, The Address, Ageless Club, Why Not, Big Mamou sau Londophone, în Piața Universității (Poiana Urbană) şi a fost invitată la Radio România Cultural (”Oaza de muzică”) şi Radio România 3Net ”Florian Pittiş” (”Sala de Repetiții”)

Jolt Kerestely la "Excelsior"

Oana GEORGESCU

La sfârşit de ianuarie, la Teatrul Excelsior a avut loc premiera oficială a spectacolului pentru copii "Degețica", în regia lui Aurel Mitran. Împreună cu celebrul personaj creat de Hans Christian Andersen, spectatorii mici şi mari cutreieră, alături de Degețica (Corina Dragomir) şi de prietenii săi Buburuza (Veronica Popescu), Libelula (Oana Tofan), Fluturel (Stelian Milu) şi Rândunica (Mihaela Coveşeanu), tărâmuri de poveste. Timp de oră peripețiile Degeticăi, ale mamei sale (Annemary Ziegler, care este şi asistent de regie) şi întâlnirile cu Domnul Broscoi (Bogdan Niță), Domnul Şobol (Marian Rădulescu) şi cu Prințul (Ovidiu Uşvat) sunt prezentate cu umor şi fantezie pe muzica originală a îndrăgitului compozitor Jolt Kerestely. "*Acum basmul s-a sfârşit. / Zău, n-a mai rămas nimica! / De vreodată-ți va fi greu, / N-o uita pe Degețica!*" – este refrenul pe care toată lumea îl fredonează la finalul spectacolului, alături de trupa Teatrului Excelsior. (foto: din spectacol - **Maria Ştefănescu**; Jolt Kerestely - **Bogdan Păun**)

Zeina

Carmen ALDEA VLAD

Iuliana Pintea s-a născut pe 9 aprilie 1974 la Bacău, participând în 1988 la un festival muzical la Mamaia, după care se dedică muzicii clasice, studiind cu Arta Florescu şi Ioan Pop. În 1992 devine studenta compozitorului Dumitru Lupu la Universitatea „Hyperion" din Constanța. Se căsătoreşte şi pleacă în Liban, unde cunoaşte gloria sub numele Zeina, cucerind Medalia de aur la festivalul internațional de la Dur El Shuel. După 7 ani petrecuți la Beirut, revine în țară, termină facultatea de Jurnalism, dar tot muzica este pe primul plan: în octombrie 2010 îi apare primul CD sub titulatura Zeina. Cele 10 cântece sunt semnate de Dumitru Lupu, Joe Siblini (directorul Societății autorilor, compozitorilor şi editorilor muzicali din Liban), Marcel Iorga şi Adi Hasna-Preda, acesta din urmă fiind cel mai apropiat dintre studenții conf. univ. dr. Dumitru Lupu la Universitatea Ovidius din Constanța, iar versurile, în totalitate, îmi aparțin. În noiembrie 2013 a fost lansat la Bacău al doilea material muzical semnat Zeina, de această dată continuând, integral, colaborarea cu autorul moldovean Marcel Iorga. Albumul evidențiază apelarea la tradiții şi la melosul frenetic moldav, cu amprentă locală, ritmuri pline de nerv şi folclor „cult". Lansarea s-a transformat într-un adevărat eveniment, fiind prezenți fosta colegă de facultate Ileana Şipoteanu şi profesorul mândru de ascensiunea elevei sale, Dumitru Lupu.

Constantin Drăghici

Ioana SANDU

Acum câteva zile (19 ianuarie) maestrul Constantin Drăghici a împlinit 82 de ani! Timpul este de partea sufletului său minunat, care nu s-a lăsat doborât de numeroasele greutăți întâmpinate „Tot pe drum...” .

A fost o zi minunată... m-am înființat victorioasă la maestru cu un tort simbolic, pe care una dintre pozele lui trona sub semnul „De nebun ce eram...”. Un buchet de trandafiri galben-mov, florăreasa parcă mi l-a aranjat şi mai frumos aflând că este pentru Constantin Drăghici... Nimeni nu l-a uitat pe acela care a cântat pentru totdeauna „A căzut o frunză-n calea ta”! Mă aştepta emoționat, de mai multe zile l-am asigurat că voi fi negreşit alături de el. Am luat cu mine o fată inimoasă, înarmată cu aparat foto şi cu gânduri frumoase - Iulia Radu. Olimpia Drăghici ne-a întâmpinat radioasă ca de obicei, „Bella” cum îi spun eu. Maestrul era deja invadat de sute de mesaje pe internet, Sergiu Cioiu a avut grijă să inițieze o adevărată mişcare de forțe pe facebook pentru sărbătorirea lui Constantin Drăghici. L-au felicitat la telefon Sergiu Cioiu, Gheorghe Turda, Cristian Popescu, Francisc Reiter, rude ale Olimpiei şi alți admiratori. Maestrul ne-a arătat poze cu mama sa în Parcul Carol, cu tatăl său... îi este dor de trecut, mulți apropiați ai lui au plecat... Alexandru Jula îl sunase înainte cu o zi, alți colegi au uitat să îi „caute” numărul de telefon... Maestrul nu înțelege egoismul multora, lipsa lor de recunoştință şi are ceva nume care îi datorează măcar un telefon! Am ascultat împreună o înregistrare de la o reprezentație „Marco Polo”, în care cânta alături de Cella Tănăsescu. Aşa cum face adesea, mi-a explicat câteva secrete de impostație vocală, m-a îndemnat să cânt o arie de operetă pe care a cântat-o şi el... Fericit este că are cui povesti din experiența lui profesională, iar eu sunt ochi şi urechi! După ce am făcut poze, ne-am îndurat să tăiem tortul, evident fără să atingem poza superbă... L-am întrebat dacă şi-a mai petrecut vreodată ziua de naştere cu trei fete ca noi. Victorios mi-a declarat că NU!

C. Drăghici, Ioana Sandu

Către seară s-a întețit evenimentul pe internet, sute de mesaje au năvălit din toată lumea! Melodii nemuritoare interpretate de Constantin Drăghici au circulat în postările iubitorilor de muzică veritabilă. Păcat că televiziunile nu servesc un astfel de eveniment, nu face parte din paleta de scandal şi incultură în care se bălăceşte o țară în cădere liberă...

La mulți ani, Constantin DRĂGHICI!

Albumul cu amintiri

Compozitorul Marius Țeicu a fost mereu ”în miezul unui ev aprins”, nelipsit de la marile competiții (din păcate, de o bucată bună de timp a renunțat să mai participe la concursuri, văduvindu-ne de şansa de a mai asculta nişte şlagăre...) şi colaborând cu toate marile vedete ale genului. Prima fotografie pe care am extras-o azi din albumul său personal îl reprezintă alături de Marina Voica, una din interpretele sale preferate şi este alb-negru, normal, datând din 1975. Peste 19 ani cucerea la festivalul de la Mamaia Trofeul, cu piesa ”Dau viața mea pentru o iubire”, pe versuri de Eugen Rotaru şi cântată de Monica Anghel. În sfârşit, în 1997 îl găsim în juriul internațional la ”Cerbul de aur”, la Braşov, alături de regretatul Anton Şuteu.

Peste hotare

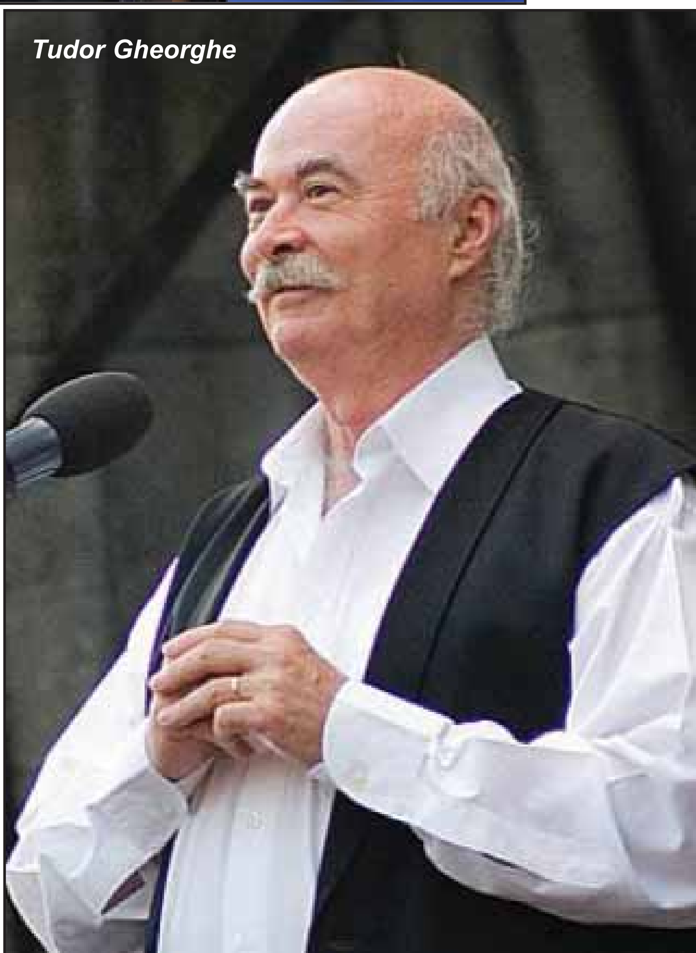
Dan CHIRIAC

Toulouse. Cu ocazia Zilei Limbii Române, Asociația franco-română din Toulouse l-a invitat pe Nicu Alifantis să susțină două concerte la Théâtre du Pavé, sub titulatura **Toulouse fait chanter la Roumanie.** Autor, compozitor, interpret, personalitate muzicală marcantă din România, Alifantis are o cariera debutată în 1973, cu peste 18 albume și 4500 de concerte. Invitația s-a datorat faptului că Nicu Alifantis a dat o viață muzicală unora din cele mai frumoasa poezii din literatura română.

Gheorghe Zamfir

Țările Nordice. Tudor Gheorghe a prezentat o mică parte din concertul "Pelerini din țara nimănui" românilor din Suedia, Belgia și Olanda. Plecat cu un sac plin de tradiție românească, el a dus muzica noastră mai aproape de sufletul românilor aflați dincolo de granițele țării. Prin acest spectacol el aduce un omagiu creațiilor poeților Grigore Vieru și Mircea Micu. Ca de obicei, Tudor Gheorghe a impresionat audiența atât prin repertoriu, cât și prin maniera interpretativă originală, în care muzica, versurile și tradiția se împletesc într-un spectacol unic.

Tudor Gheorghe

Nisa. "Cu ocazia împlinirii a cincizeci de ani de carieră, artistul care a locuit mai bine de treizeci ani în Franța și a scos aici peste douăzeci de albume, ne va onora însoțit de o vioară, o violă, un contrabas, acordeon și un țambal", se menționa într-un articol publicat în Nice Matin. Gheorghe Zamfir, alături de taraful său, a susținut un concert la Centrul Universitar Mediteranean. Invitat de onoare la cea de-a VII-a ediție a Jocurilor Francofoniei, maestrul a fost rechemat de trei ori pe scenă în ropote necontenite de aplauze. "Publicul a venit cu același entuziasm, ca în anii '70. Au venit și din alte orașe, de la sute de kilometri. Am regăsit oameni în vârstă, care veneau și în anii '70 la concertele mele. A fost o regăsire frumoasă, emoționantă, un fel de redeschidere a porților Franței și a ceea ce am reprezentat eu pentru francezi timp de trei decenii, mai ales că în anii de exil acolo m-am simțit cel mai bine. Datorită limbii pe care o vorbeam m-am simțit ca într-o familie în acea perioadă", a mărturisit maestrul Gheorghe Zamfir.

Evenimentul a fost organizat de Institutul Cultural Român în parteneriat cu Ministerul Tineretului și Sportului, Autoritatea Națională pentru Turism și Consulatul Onorific al României la Nisa.

Viena. Grimus a cântat la festivalul Waves Vienna, în capitala Austriei, clujenii fiind prima formație românească invitată la acest festival. Waves Vienna este un festival de tip show-case, fiind o platformă live ce oferă șansa mai multor grupuri, aflate la început de drum, să se afirme. Pe parcursul celor patru zile de festival, în mai multe săli de spectacole sau cluburi au loc concomitent concerte ale trupelor din întreaga lume. Grimus și-a susținut show-ul în clubul Flex.

Juniorii

Cornelia SAS

Unii ar putea spune că nici nu e greu să ai talent muzical atunci când ambii părinții cântă muzică uşoară şi în plus au şi grijă de educația ta muzicală! Daria Cătălina Crişan este, bănuiți desigur după nume, fiica lui Cătălin Crişan şi a Luciei Bubulac. Dacă tatăl este binecunoscut, şi mama are numeroase apariții pe scenă şi la TV, a realizat emisiuni radio şi are la activ un album valoros, stilul său mergând de la folk la muzica uşoară; nu s-a depărtat de viața artistică, chiar dacă acum este un apreciat medic de familie. Daria are 13 ani şi jumătate, de la 5 ani studiază pianul şi de un timp s-a apucat şi de chitară. Cum în ultima vreme a luat serios lecții de canto cu prof. Cristina Manoliu, dascăl cu multe performanțe la activ, rezultatele n-au încetat să apară. A fost mai întâi Trofeul (1000 de euro!) la "Ogis Talent Show", urmat de un alt trofeu la festivalul "Portativul cu steluțe" (Bucureşti), Trofeul Junior la "Trivale Music Fest" (Piteşti) şi un alt Trofeu la "Belle Arti Music Awards" (Bucureşti). Dar poate cele mai răsunătoare succese la scară națională, tot din 2013, sunt cele de la Festivalul național "Mamaia copiilor". Aici a cucerit premiul III la Interpretare, cântând "Rămâi cu mine" de Adrian Romcescu, iar la Creație a condus către premiul II piesa "Copii de cristal" de Paul Turcu, pe versurile Luciei Bubulac, piesă cântată în duet cu... fratele ei Raris.

Daria Crişan

E clar, aşchiile nu sar departe de trunchi! Dovadă exemplul următor. Am mai scris despre el, dar pasiunea cu care creşte şi lansează mici vedete la Iaşi ne face să revenim asupra cunoscutului cantautor Cristian Simionică. Acesta nu numai că-i descoperă şi-i pregăteşte, dar le şi compune melodii inspirate şi-i implică în toate spectacolele sale. Astfel, la cel intitulat „Ministarul... de la Iaşi" o adevărată vedetă a fost fiica artistului, Maria Sabina, cu nu mai puțin de 11 melodii interpretate, fie singură, fie în duet cu tatăl său sau alături de colegele sale de la „Simi Studio", Ingrid Ştefana Butnaru (13 ani, elevă la Colegiul național de artă „O. Băncilă") şi Isabela Badea (9 ani, colegă cu Maria Sabina la Şcoala „Ionel Teodoreanu", unde învățătoarea acesteia din urmă este o mare iubitoare de muzică, Rodica Cojocaru). Aşa au stat lucrurile şi la spectacolele „Sărbătoare în cartiere" (Tătăraşi, Nicolina, Alexandru cel Bun, Păcurari), urmărite de mii de spectatori entuziaşti, ca şi la Iulius Mall, Palas Mall, la concertele de Crăciun organizate de Primăria Iaşi. Între cele mai aplaudate melodii au fost „Întoarce-te", „Iarna pe val", „Pleacă", „Balada săracului", „Cântă, române!", „Ministarul din cartier", „Muzica nu e uşoară", „Vedeta cu sute de fani", „Toate şogorițele", „Când părinții nu-s acasă", „Muzica-i pasiunea mea", „Nu ne place locul 2", „Happy end", „O lume mai bună", puținele piese necompuse de Cristian Simionică fiind orchestrate de el. Evident, la fiecare din aceste show-uri valorosul cantautor a contribuit cu consistente recitaluri proprii.

Maria Sabina Simionică

Formațiile noastre

Gabi MATEI

VUNK. Intr-o perioadă în care mai toată lumea spune că are o problemă - socială, economică sau personală, - formația VUNK lansează un cântec despre puterea de a spune "Aşa, şi?!" la orice ți se întâmplă. *"Totul este să priveşti orice încurcătură cu zâmbetul pe buze şi asta propunem şi noi cu melodia şi clipul piesei* ", a spus Cornel Ilie, liderul VUNK. Un imn al optimiştilor, videoclip regizat de Florin Botea - filmarea a avut loc la statuia lui Carol I din Piața Revoluției,

OMUL CU ŞOBOLANI. Una dintre cele mai longevive formații de rock alternativ din România a lansat cel de-al 8-lea album din carieră - „Marea Căutare" (A&A Records), un album-manifest. un album muncit aproape doi ani de zile, cu 11 piese. Single-uri - „Caută" „Am ce dau". Omul cu Şobolani este înființată în Constanța, în 1997. De atunci au trecut 16 ani de căutări, 8 albume lansate, 90 piese. Componența actuală îi cuprinde pe Dan Amariei (voce), Nicolae Amara (chitară), Mihnea Dobrotă (tobe) şi Radu Andrei (bas).

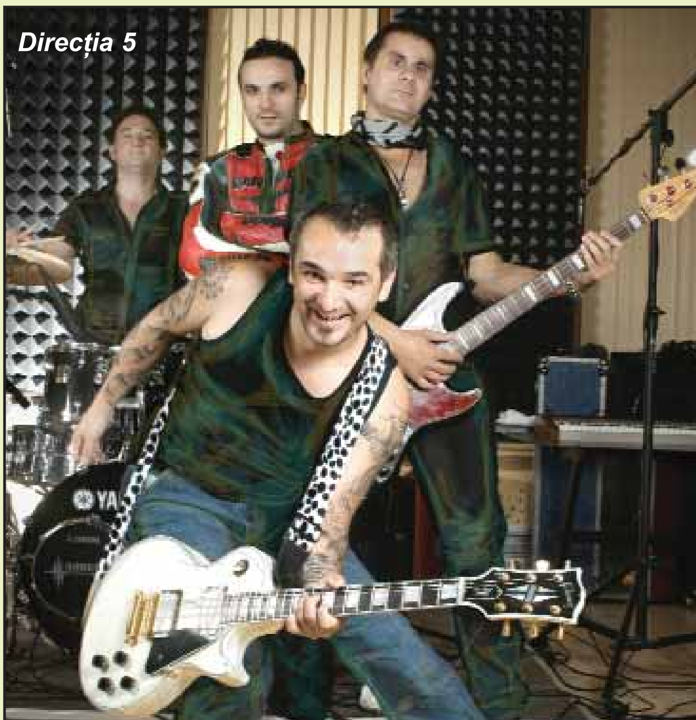
CARGO a susținut un concert în Piața Constituției din Capitală; acesta face parte din turneul național în mai multe localități – Pitești, Craiova, Iași, Constanța. Printre piesele auzite s-a numărat și "Nu mă lăsa să-mi fie dor", noul single care face parte din lucrarea "A cincea dimensiune".

Cargo

DIRECȚIA 5 a lansat videoclipul single-ului "Hello", primul extras de pe noul album al formației, clip regizat de către Iulian Moga. A urmat "Iartă-mă", care face parte din discul "Zâmbetul face minuni". Videoclipul, lansat în două variante, este regizat de către Dan Petcan și surprinde momentul emoționant al împăcării dintre doi tineri, interpretați de către actorii Irina Antonie și Silviu Mircescu.

PACT by LEO IORGA & ADI ORDEAN. După 16 ani, iată că Leo Iorga și Adi Ordean revin cu "Ploaia care cade" și "Nicio zi fără tine". Iorga si Ordean au mai colaborat în formațiile Compact și Schimbul 3. Ordean a compus unele dintre cele mai mari hituri Compact, cântate de Leo - "Singur în noapte", "Cine ești tu, oare?", "După ani și ani". Ordean a mai activat și în formațiile Stereo, Riff sau Roșu și Negru. "Pact este o mașinărie nouă pe un drum bătătorit cu mulți ani în urmă", a declarat Adrian Ordean (chitară, compozitie, orchestrație), alături de Leo Iorga - lead vocal, Marian Mihăilescu - chitară bass, vocal, Cristi Iorga - tobe, vocal și Alex Ardelean – chitară.

BOSQUITO - "PUIULE DE OM". Întrebat despre mesajul piesei, Radu Almășan a răspuns: "Mesajul este pierderea inocenței și reîntoarcerea la ea". Formația Bosquito are în pregătire un nou album, o colecție rock în cel mai pur stil. "Cred că este cel mai social album pe care l-am făcut vreodată" a declarat Almășan.

Direcția 5

ZDOB și ZDUB lansează „Basta Mafia", cel de-al șaptelea album din cariera muzicală a formației. Cei șase artiști moldoveni au lucrat timp de aproape doi ani la acest nou album, care marchează majoratul formației, adică 18 ani de activitate. Pe album este inclus și single-ul "Moldovenii s-au născut".

TALISMAN. Alin Oprea (voce, chitară) a scris piesa "Inima în flăcări", cu un videoclip în regia lui Alex Ceaușu. Întrebat de noua direcție muzicală a formației Talisman, el a mărturisit că încearcă să fie cât se poate de fidel începuturilor și să readucă muzica rock în centrul atenției publicului. Formația Talisman a cucerit discul de platină la doar două săptămâni de la lansarea deja clasicei balade rock "Atât de singur".

GRIMUS. Regizat de Florin Botea și echipa sa de la Rival Film, clipul "High" o are protagonistă pe Laura Cosoi. Atunci când actrița a venit la concertul pe care Grimus l-a susținut la ediția din acest an a festivalului B'estfest, a fost de acord să apară în următorul videoclip pe care formația voia să îl filmeze pentru cel de-al doilea single de pe albumul Emergence.

THE MARKER ft. SILVIU PAȘCA. Băieții de la The Marker, cu o abordare fresh pop-rock, au lansat un nou single, în colaborare cu Silviu Pașca: piesa "6 vieți" a fost compusă și produsă la Brașov, în studioul The Marker. "Silviu a fost unul dintre preferații noștri la Vocea României", a declarat Paul Mates, solistul formației. "6 vieți" este prima piesă lansată în limba română atât de către The Marker, cât și de către Silviu Pașca.

Margareta Pâslaru: "Margareta 70"

Un album cu adevărat de colecție, editat de Fundația Radio România (sperăm să aibă şi difuzare pe măsură, fiindcă toate drepturile de autor sunt cedate "Băncii de alimente" a Crucii roşii), retrasând 55 de ani de carieră exemplară. CD-ul include 14 piese, 2 spoturi şi un medalion radiofonic, între care 8 compoziții ale protagonistei şi 3 piese folclorice. Alte 3 piese sunt semnate de Jolt Kerestely (înregistrările s-au făcut la "Midi Sound Studio", cu Jolt şi Andrei Kerestely) şi Ovidiu Lipan Țăndărică. Ca de obicei,

Margareta Pâslaru compune fie pe versuri proprii, fie pe cele ale poeților noştri, de această dată fiind vorba de Mihai Eminescu, Elena Farago, Agatha Grigorescu Bacovia. Notăm, între altele, titluri cum ar fi "Libertatea nu se învață", "Ce suflet trist", "Amanții mei sunt cărțile-nțelepte", "Era o fântână", "El te aşteaptă", "Fericirea mult visată", "Tango Toledo". Albumul include un booklet consistent, ilustrat cu multe fotografii, şi evidențiază colaborarea cu Călin Grigoriu, Capriel Dedeian (chitară), Marcian Petrescu (muzicuță).

Alesis: „Mi-e dor de Bucureştiul de altădată"

Noul album al formației Alesis (Alina şi Romeo Negoiasă, acesta din urmă compozitor şi textier la majoritatea pieselor) a apărut în excepționale condiții grafice la casa Eurostar, producător Paul Stîngă. Recomandat cu căldură în booklet de Irina Loghin şi Florentina Satmari, duo-ul din Cîmpina se află evident pe o culme a maturizării sale artistice, beneficiind în plus de colaborarea superlativă cu orchestra "Lăutarii" din Chişinău, dirijată de Nicolae Botgros. Piesa titulară a fost intens promovată şi printr-un videoclip extrem de reuşit, în

care este evocată atmosfera muzicală a Capitalei din perioada interbelică. Alte titluri care rețin atenția: "Dor de tată", "Bunicii", "Amintire să rămână astă-seară", "Ca românul n-o să fie", "Latră câinele de-aseară". Indiscutabil, un album ce marchează intrarea definitivă a grupului Alesis în rândul titulaturilor de top.

Fuego: „Din lumina unui Crăciun"

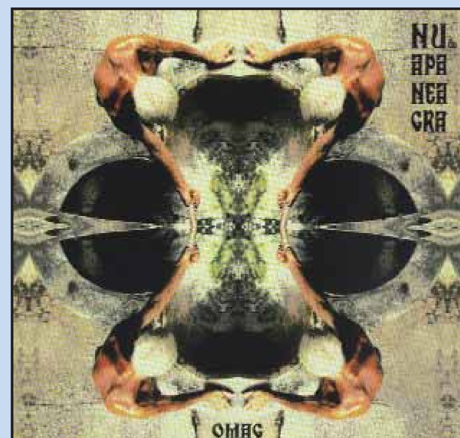
"Actualitatea muzicală" este partener media la acest album remarcabil, în care Paul Ciprian Surugiu-Fuego ocoleşte calea bătătorită a discurilor apărute cu ocazia

Sărbătorilor de iarnă. Astfel, el ne propune în bună parte ceea ce am numi "colinde culte", actuale, compuse chiar de protagonist şi de colaboratorii săi tradiționali: Alexandru Malschi (în egală măsură şi orchestrații, înregistrări, mixaj, aranjamente vocale), Florin Puică Dat (şi producător), Vali Doagă. Ne-au reținut atenția titluri cum ar fi "Din lumina unui Crăciun", "Existențe de colindă", "Să fim români!", "S-aprindem candela-n Carpați", "De ce-ați uitat străbunii?", "Mamă, în zi sfântă". Apariția la casa clujeană Euromusic a acestui album minunat a fost susținută de Monsson Group şi de Proxima Moda (manager general Elena Stoica), semn că mai există oameni care apreciază actul artistic de calitate.

Nu & Apa Neagră: „OMAG"

Interesant grup timişorean fondat în 2001 de către Saşa-Liviu Stoianovici (saz - instrument oriental cu corzi, electronice, video) şi Alexandru Hegyesi (bas acustic, percuție, țambal preparat ş.a.). Numit NU, la început,

grupul îşi schimbă denumirea începând cu 2008. Muzica formației este bazată pe improvizație, având ca rădăcini atât folclorul - românesc, balcanic, asiatic, cât şi sunetul electronic actual, al timpurilor noastre.

Albumul apare în format digipack la casa germană Lollipop Shoppe (mixaj, masterizare – Stoianovici), fiind imprimat la Berlin şi Timişoara de către un cvintet care-i mai cuprinde pe lângă cei doi amintiți şi pe Călin Torsan- fluiere, clarinet, Vlad Sturdza- chitară electrică, Szilamer Farkas- sitar.

Cele 14 piese (unele cu titulaturi amuzante – Țambal ruginit,

Cobzar pneumatic) ne introduc într-un univers sonor greu de descris - instrumente ciudate, exotice, explorări sonice inedite, amintind de căutările psihidelice din anii'70, atmosferă ireală parcă. Cronicarii străini sunt impresionați de creativitatea cvintetului nostru (prea puțin popularizat pe aici), albumele lor bucurându-se de aprecieri entuziaste. O formație şi un concept misterioase, intere-sante.

Strada Mare: „Călător fără bilet"

Povestea grupului gălățean a început în 2007 prin debutul la Club M. Formația a devenit repede cunoscută datorită numeroaselor concerte susținute "acasă", dar şi la festivaluri de folk precum cele de la Baia Mare şi Reghin. Melodia „Diligența CFR" devine şlagăr folk şi a avut ca urmare fireasca apariția acestui CD.

Din componență fac parte doi "veterani" ai stilului - Mihai Ochiu şi Bogdan Stancov (voci şi chitare, ei fiind şi autorii muzicii şi textelor) alături de Velu Talpeş (voce, chitară) şi Ciprian

Postolache (voce, claviaturi). Invitați - Nica Zaharia (voce, chitară, folkistă bine-cunoscută, care contribuie cu două cântece - printre care şi apreciatul său hit "Colindul gutuii din geam" la cele 10 piese ale albumului). Au mai colaborat: Doina Solomon-voce, Daniel Bordeiu-voce, claviaturi.

Orchestrații dense, mai apropiate de folk-pop decât de folkul tradițional, muzicieni de valoare la care se observă imediat experiența, texte care pendulează constant între umor şi lirism, o sinceritate şi o bucurie de a cânta evidente: iată ingredientele unui album de bună calitate.

Rezident Ex: „alpha"

Formația este de fapt un super-grup, fiind compusă din artişti de valoare (majoritatea afirmați cu ani în urmă la Timişoara), cunoscuți atât publicului din România cât şi din afara țării: Tavi Iepan (inițiatorul proiectului Rezident Ex, chitară, Hamburg, ex-Progresiv TM, Cargo, Flying Wood, Locatarii), Christian Podratzky (bass, Berlin, ex- Impact, Pro Musica, Poems for Layla, Abra), Matthias Lange (chitară, Hamburg, ex- Metalium, Sinner), Florin Cvasa (tobe, ex-Neurotica), Adrian Popescu (chitară, Paris, ex- Metamorf, Cargo). După 10 ani petrecuți in Australia, Ovidiu Ioncu-Kempes (fostul solist al trupei Cargo) s-a întors pe scena românească alături de acest grup.

Albumul de debut poartă numele "alpha" – "care este un simbol. Înseamnă un început, dar poate fi considerat şi sfârşitul unui drum anterior". Acesta este mesajul pe care Tavi Iepan a vrut să-l transmită prin apariția albumului, care conține piesele pe care el le-a compus (muzică şi text) pentru Cargo, înainte de a emigra în Germania (printre care şi hiturile Buletin de ştiri, Povestiri din gară, Brigadierii), dar şi o piesă nouă, "Catedrala sufletului", scrisă special pentru vocea lui Kempes, iar noul videoclip de promovare este pentru

"Oglinda". Imprimat şi mixat de Adrian Popescu (producător muzical alături de Iepan), apărut în variantă Digipack, grafică Podratzky.

Trăitori de mulți ani prin străinătățuri, aceşti muzicieni de top ne aduc aminte de frumusețea limbii române în cânt (spre deosebire de nenumăratele steluțe autohtone care preferă... engleza), iar vechile cântece beneficiază de orchestrații moderne, cu nimic mai prejos decât ale colegilor occidentali. "Sufletul" acestui proiect, Tavi Iepan, merită plecă-ciunile noastre de respect.

Pagini de
Florin-Silviu URSULESCU

Album de amintiri

Aşa arătau în 1980 frumoasele şi tinerele componente ale grupului vocal 5T. În cardex-ul radio-ului public se află multe melodii în interpretarea lor, singure sau alături de vedete cunoscute. Azi sunt răspândite prin lume...

Un opus muzicologic de excepție

Sunetul de referință şi arca muzicii occidentale

Florian LUNGU

După cele trei atât de pregnante tomuri dedicate în anii trecuți cercetării muzicologice a artei sunetelor precum „Notes On Music and Music Notes", „Cartea de muzică" şi „Jazz Inside Out", nu credeam, sincer vorbind, că **Mircea Tiberian** mă mai poate surprinde cu un nou volum. Dar faptul în sine s-a produs, deşi cu ani în urmă (în 2006) am fost privilegiatul martor al susținerii tezei sale de doctorat în cadrul Universității Naționale de Muzică, o teză de doctorat strălucită, din concretizarea căreia s-a zămislit nu demult o amplă lucrare de vreo patru sute de pagini... Apreciam îndeosebi cu acel prilej ineditul fecund al abordării noțiunii de ritm, cu toate implicațiile sale în structura fenomenului muzical. L-am rugat de atunci în mai multe rânduri să confere o mai largă notorietate doctelor sale analize-sinteze, beneficiare ale unui înalt indice de originalitate, altfel spus să le înnobileze cu perenitatea tiparului. Ceea ce a şi făcut. Dar – întotdeauna există un „dar" – întrucât a considerat o asemenea lucrare-fluviu adresabilă exclusiv unui cerc restrâns de inițiați în domeniu, a găsit cu cale să-şi compacteze ideile principale în contextul unui opus - rezumat de o sută cincizeci de file, dense, substanțiale. În cartea intitulată sugestiv „Sunetul de referință şi arca muzicii occidentale" editată de „Nemira" şi lansată în noiembrie 2013 la Târgul „Gaudeamus", problemele legate de însuşirile primordiale ale sunetului şi elementele de esență proprii artei muzicale apar expuse sistematic, cu multiple trimiteri la capitole conexe, la cugetări pertinente de azi şi de ieri asupra artei sunetelor, datorate
Unor personalități accentuate ale gândirii umane.

Dintru început, se defineşte dihotomia „arte spațiale" (pictura, sculptura, arhitectura) şi „arte temporale" situând muzica pe un teritoriu de îngemănare al celor ipostaze; este descris ***fenomenul muzical*** drept o lume cu patru dimensiuni. Cititorul este atras şi surprins totodată de la lecturarea primelor pagini de prospețimea ideilor, de originalitatea limbajului ce uzează de noțiuni şi sintagme mai puțin întâlnite, precum unde temporale, atractori, meridiane armonice, structura aritmetică a timpului muzical, parcele metrice etc. Întrutotul captivantă apare analogia dintre muzică şi jocul de şah care subsumează primul mare capitol al lucrării şi revine insistent de-a lungul întregului text. În primele două capitole sunt studiate elementele de bază aspectate într-o sumă de conexiuni ca raportul între metru şi ritm, timpul ca pulsație care nu se manifestă liniar, ca un tren pe şine ci ca un râu vălurind, raportul dintre sunet şi zgomot, dintre tonal şi modal, dintre consonanță şi disonanță, dintre armonie şi dizarmonie. Pornind de la intervalul de cvintă drept primul armonic nou în seria armonicelor naturale ale unui sunet fundamental, se află o depănare de douăsprezece cvinte în şapte octave, ajungându-se astfel la cadranul tonal construit prin utilizarea a şapte alterații suitoare şi şapte coborâtoare, diezi şi bemoli. Detaliind analogia cu jocul de şah, regele este identificat cu tonica, regina cu melodia, turnurile cu armonia. Se fac referiri la modurile clasice greceşti, de şapte sunete, la cele de cinci sunete şi alte întruchipări modale, toate fiind alter ego-uri ale tonalităților. Alte două elemente constitutive ale discursului muzical sunt definite în chip reprezentativ: armonia ca summum de activitate melodică şi forma drept structură arhitectonică.

Un capitol important, al treilea, descrie posibila înfrățire expresivă dintre muzică şi cuvânt, aici fiind tratate „tipologia frazelor în funcție de relația cu undele metrice", aspecte ale sonorităților, semnificației poetice, comparația dintre muzică şi retorică... în timp ce capitolul epilog, al patrulea , este rezervat scrisorilor, textelor şi notelor.

De semnalat în sens pozitiv mulțimea notelor de subsol ce însoțesc textul respectiv, adnotări izvorâte din nevoia imperioasă a lui Mircea Tiberian de a fi cât mai explicit, mai plastic.

Incontestabil, „Sunetul de referință şi arca muzicii occidentale" se impune ca un volum de certă valoare marcat de viziunea personală asupra arealului estetic cercetat, rod al unei bogate experiențe profesionale, al capacității de sinteză. Lucrarea se constituie drept cea mai bună, mai echilibrată şi mai diversificată investigație muzicologică de până acum a autorului. Fie-ne permis să încheiem aceste rânduri cu o cugetare din finalul lucrării: „Accesul la idee se face prin inspirație".

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE UNIUNEA COMPOZITORLOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU
Şef de producție: Costin ASLAM

Semnează în acest număr:
Carmen ALDEA VLAD, Janina BĂDICI, Al. I. BĂDULESCU, Mihai Alexandru CANCIOVICI, Lavinia COMAN, Grigore CONSTANTINESCU, Andreea DRAGU, Oana GEORGESCU, Florian LUNGU, Carmen MANEA, Doina MOGA, Viorica RĂDOI, Ioana SANDU, Ana SZILAGYI, Mircea ŞTEFĂNESCU, Florin-Silviu URSULESC, Iliana VELESCU

www.ucmr.org.ro

Adresa redacției: Bucureşti, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL
TEL: 021-410.64.88 ISSN: 1220-742x